

TARRACOVIVA®

EL FESTIVAL ROMÀ DE TARRAGONA

EL MEDITERRANI A L'ANTIGUITAT

UN MAR DE CULTURES, TROBADES I CONFLICTES

DEL 13 AL 26 DE MAIG DE 2024

DOSSIER DE PREMSA

Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura

Conjunt arqueològic de Tarraco inscrit en la Llista del Patrimoni Mundial el 2000

Image: Digitalisat - Museu d'Història Tarragona

www.tarracoviva.com

ÍNDEX

	Pàg.
<i>HOSPES AVE</i> Benvinguda	1
LA XXVI EDICIÓ DEL FESTIVAL	4
EL MEDITERRANI	5
REFLEXIONS DES DE LA HISTÒRIA	7
ELS FORMATS DEL FESTIVAL I NOVES COL·LABORACIONS	8
LA PROGRAMACIÓ DE LA XXVI EDICIÓ	18
RECREACIONS HISTÒRIQUES	19
MONÒLEGS HISTÒRICS	23
CONFERÈNCIES I DEBATS	26
LECTURES I PRESENTACIONS	29
EXPOSICIONS	32
VISITES I ITINERARIS	33
DOCUMENTALS	35
ARQUEOGASTRONOMIA I TARRACO A TAULA	38
TALLERS	39
FIRES	42
JOCS DE SIMULACIÓ I ENIGMES	43
EL FESTIVAL ESCOLAR	44
MUSEUS I CENTRES CULTURALS AMB EL FESTIVAL	45
<i>AGER</i> , EL FESTIVAL DEL TERRITORI	49
ACTE DE CLOENDA	53
EL FESTIVAL ON-LINE	54
INFORMACIÓ PRÀCTICA	56
EL FESTIVAL AMB ...	57
ORGANITZACIÓ, PATROCINADORS I COL·LABORADORS	59

HOSPES AVE
BENVINGUDA

US CONVIDEM A UN VIATGE A L'ANTIGA CIVILITZACIÓ ROMANA

JUNTS CONEIXEREM ELS NOSTRES ORÍGENS I COMPARTIREM LA PASSIÓ PER LA
HISTÒRIA

EL PASSAT ENS DESCOBRIRÀ NOUS FUTURS

BENVINGUTS AL FESTIVAL ROMÀ DE TARRAGONA!

Àrea de Patrimoni Històric

El calendari dels tarragonins i les tarragonines ve marcat cada any per la celebració d'un dels esdeveniments més importants i significatius de la nostra ciutat: el festival Tarraco Viva. Uns dies que ens transporten en el temps i ens permeten reviuir l'esplendor de la Tàrraco romana.

Des de fa vint-i-sis anys, Tarraco Viva ha esdevingut una oportunitat única per acostar-nos a la riquesa històrica de la nostra ciutat, per conèixer les nostres arrels i per valorar i celebrar, encara més, la nostra diversitat cultural. Ens recorda que Tarragona és una ciutat de grans tradicions i d'una història profundament arrelada al passat romà que encara perdura en el present. Només cal passejar-se pels carrers i les places i deixar-se captivar pel meravellós llegat que els romans ens van deixar.

Tarraco Viva és sinònim d'èxit, i a Tarragona sentim orgull de les persones que en formen part i s'esforcen, edició rere edició, per situar al mapa la ciutat que tant estimem. Un producte cultural de gran qualitat que atreu la curiositat de petits i grans, perquè a Tarraco Viva tothom hi té cabuda. Veure famílies senceres gaudint d'aquesta cita primaveral és tot un privilegi. És emocionant veure com cada any centenars de persones es reuneixen a Tarragona per assistir a activitats, representacions teatrals, exposicions i tallers que ens transporten al passat i ens permeten entendre millor com vivien els romans a la nostra ciutat fa més de dos mil anys.

La divulgació històrica és el veritable eix central del festival, com esmenta cada any el seu director, que no deixa de banda l'art de sensibilitzar els visitants del festival sobre la importància de la conservació del patrimoni històric.

En aquesta XXVI edició, el mar Mediterrani pren protagonisme. Un mar clau en la història de la humanitat i que ha contribuït des de sempre al desenvolupament i la prosperitat de la nostra ciutat. El port de Tàrraco va tenir un paper crucial en la connexió entre el Mediterrani occidental i l'oriental, ja que facilitava el transport de mercaderies i persones entre les diferents regions de l'Imperi romà.

Us convido a gaudir dels espectacles i les activitats que ens ofereix Tarraco Viva, a descobrir plegats la història de la nostra ciutat i a deixar-vos captivar per la magnificència de l'antiga Tàrraco romana.

Soc un enamorat de tot el que envolta la nostra ciutat i de la seva història, i estic segur que tu sentiràs el mateix quan participis en el millor festival de recreació històrica que existeix.

Visca el Tarraco Viva i visca Tarragona!

Rubén Viñuales Elías

Alcalde de Tarragona

Un any més, i ja en són vint-i-sis, Tarragona torna a vibrar amb un dels esdeveniments més destacats, Tarraco Viva, el festival de recreació històrica per excel·lència, i que coincideix amb l'inici del bon temps, del gaudi, de l'època en què els tarragonins i les tarragonines omplim els carrers i les places.

Un festival que ens acosta al passat històric de la nostra ciutat, des de fa més d'un quart de segle, d'una manera didàctica i entenedora, però sense perdre ni una engruna de rigor històric. La barreja de recreacions, conferències i debats ha estat el model d'èxit d'un festival que en cada edició ens ofereix un tema en concret de la cultura clàssica, com és el cas, enguany, del mar Mediterrani.

Tàrraco va ser una ciutat que no es pot entendre sense el mar, un element que des de sempre ens captiva i ens enamora. És en el seu ADN, des del poblat ibèric de pescadors que existia abans de l'arribada dels romans fins al gran port que ells hi van edificar i va perviure fins al darrer moment d'aquesta civilització. Un port que era un més dels nodes que integraven una immensa xarxa estesa per tot el *Mare Nostrum*, i per on viatjaven productes, persones i contingents militars, però també creences ideològiques i religioses. Un mar interior, amable, que unia i cohesionava l'Imperi, a diferència de l'oceà, mar exterior, desconegut i imprevisible, que vorejava el món conegut marcant el final de la Terra.

Aquesta xarxa marina de transports, complementada amb la fluvial i la terrestre, amb l'extensa xarxa viària, i afavorida verbalment per l'ús d'una llengua comuna, el llatí, donarà lloc a una globalització cultural, econòmica i fins i tot ideològica que forma les bases de la nostra societat actual.

En aquesta edició del festival ens traslladarem a aquest món dels ports i la navegació en època romana des de tots els punts de vista, tant des de la importància econòmica i estratègica a gran escala com des de la vida quotidiana de pescadors, mariners i comerciants; i podrem constatar un cop més la familiaritat amb el món actual, malgrat la distància temporal de dos mil anys.

No voldria acabar sense agrair i remarcar l'esforç de tot un equip format pel personal de l'organització de Tarraco Viva, els diversos departaments municipals que col·laboren en el seu bon funcionament, la resta de municipis que hi participen, així com de tots els grups de reconstrucció que any rere any aporten la seva feina i el seu entusiasme, que són essencials per a l'èxit d'aquest festival.

Gaudiu del programa del festival, ple d'activitats que ens transportaran de nou en el temps i ens ajudaran a comprendre millor el nostre passat per estimar encara més la nostra ciutat.

Ignacio García Latorre

Tinent d'Alcalde de Territori i Patrimoni

El Mediterrani a l'antiguitat. Un mar de cultures, trobades i conflictes

«El Mediterrani és un miracle», diu John J. Norwich. «Veient-lo al mapa per enèsima vegada, solem donar-lo per fet; però si fem l'intent de mirar-lo amb objectivitat, de seguida ens adonem que allà hi ha una cosa totalment única, una massa d'aigua que podria assenyalar-se, deliberadament, com cap altra a la superfície del planeta, com un bressol de cultures [...]. Per això, no ens ha de meravellar que el Mediterrani no només hagi alimentat tres de les civilitzacions més sorprenents de l'antiguitat i que hagi estat testimoni del naixement i floriment de tres de les nostres grans religions, sinó que també els hagi servit de principal mitjà de comunicació».

La història del Mediterrani a l'antiguitat —i al llarg de totes les èpoques, podríem dir— es mou entre dos límits. Per una banda, l'altíssima capacitat de generar trobades de tota mena: culturals, demogràfiques i econòmiques; per l'altra, la generació de conflictes i de violències. Un Mediterrani amb cultures, llengües i societats molt diverses i sovint conflictives, però també capaç de crear bellesa, ciència i aspiracions a un mode de vida millor per als seus habitants.

Amb la programació que hem preparat per a aquesta edició del festival esperem generar algunes reflexions i preguntes sobre els orígens i el present d'aquesta part del món anomenada Mediterrani.

Benvinguts al festival! Benvinguts a la nostra història!

Magí Seritjol

Director del festival Tarraco Viva

COM LES GRANOTES DE SÒCRATES

El repte singular del Mediterrani

Sòcrates, imaginant que mirava cap a la Terra des de l'alta esfera de l'èter, veia els grecs «com granotes que viuen guaitant el mar». Ben pensat, aquesta enginyosa imatge —un graciós *memento*, en el fons, de la humil i limitada condició humana— podria resultar-nos útil en el dificultós intent de precisar la nostra inefable condició de *mediterranis*. Què som els mediterranis, doncs, sinó gent diversa que des de fa mil·lennis vivim guaitant, com granotes minúscules, totes les ribes d'aquest mar?

Si deixem volar la imaginació, el nom del Mediterrani evoca, en la memòria dels qui n'habitarem les ribes, la llum i el cel blau, les oliveres, les figueres, la migdiada d'estiu, les arrels profundes d'una història comuna, la casa paterna, la mare, els amics, el menjar i la beguda compartits, les copioses celebracions familiars, les recurrents festes populars, un cert tipus d'hedonisme senzill, una escala menor de les coses, el temperament fogós, les converses lleugeres, l'experiència amb la improvisació i la intuïció, una despreocupada propensió a l'amistat i l'hospitalitat, un caràcter obert que cerca, tanmateix, l'apassionada afirmació d'un mateix... Però, potser tot això aconsegeix que tinguem, de debò, una identitat en comú? Hi ha res inequívoc i reconoscible com a *identitat mediterrània*?

Ben pensat, més encara que per la *identitat*, la mediterraneïtat sembla estar marcada, paradoxalment, per la *diversitat*: Grècia i Algèria són el Mediterrani; Venècia i el Caire; el golf de Sirte i la Costa Brava; Plató i Barba-rossa; l'imperi i la polis; les pasteres i les concertines; la carn caixer i la botifarra; el vi i el dejuni ritual; Moschino i el hijab; el masclisme i el moviment dels Indignats; l'humanisme i la Inquisició; la filosofia grega i les tres religions del Llibre. Quin és, llavors, el fil misteriós que embasta la nostra identitat? No és fàcil respondre; però podria ser, tal vegada, una tènue consciència de ser el fruit d'un profund i abundós *procés civilitzatori*. No endebades, a la vora d'aquestes aigües blaves i temperades es va gestar la civilització neolítica de les llavors, els metalls, les naus, els mites i les lletres; la remota cultura marina de l'Egeu; l'Egipte faraònic i la Creta minoica; Cartago i Jerusalem; el classicisme grec; l'hel·lenisme; el republicanisme i l'Imperi romà; el judaisme, el cristianisme i l'islam; la transmissió grecolatina per via cristiana i per via musulmana; la cultura del Renaixement... L'humus que ha nodrit gran part de la cultura universal. Fa pensar.

Des dels temps que han deixat testimonis escrits clarament llegibles —d'ençà del temps d'Homer, diguéssim—, el nostre coneixement del passat és relativament solvent i contrastat, si bé no exempt de lectures errades, i molt necessitat sempre de qüestionament i revisió, fets amb humilitat. Gràcies a aquest coneixement acumulat, tenim, al capdavant, la consciència que hi ha una base comuna per a tots els qui som fills del Mediterrani, i el convenciment —a vegades, tan gastat— que aquest mar ha sigut sempre «un gresol de cultures». Però, conjuntament amb això, en els últims temps —d'ençà que noves eines científiques interdisciplinàries ens estan permetent indagar en les remotes èpoques que no van deixar un relat escrit de si mateixes—, el nostre coneixement de les arrels més profundes i antigues del Mediterrani —lingüístiques, genètiques, ètniques, històriques— ha anat creixent a poc a poc i fent-nos conscients, aquesta vegada, que el

mar que ens uneix no ha sigut solament «gresol de cultures», sinó *escenari de civilització*, entesa aquesta última com a llarg i profund procés antropològic: com a resultat positiu de l'organització i col·laboració entre éssers humans; com a fruit valuós de la curiositat i de la intel·ligència de l'espècie; com a patrimoni fecund, digne de perdurar en el temps; com a millora de la formació i la conducta individual i col·lectiva; com a sentit crític, capaç de distingir el bé de la mera conveniència pròpia; i —ja en un pla deontològic— com a projecte ètic, polític i social. Sí, *civilització* com a *projecte ètic, polític i social*: com a propòsit d'identificar, en el conjunt dels éssers humans, un denominador comú irrenunciable, de fer-lo respectar més per la convicció que per la força, i d'ampliar-lo, dia a dia, per mitjà de conquestes contra l'egoisme.

És un fet sabut, doncs, que el Mediterrani és un mar de *cultures*; però és també un fet —més esperançador encara— que, en aquesta agitació de *trobades i conflictes* que han marcat la història d'aquest mar, molts dels qui han viscut a les seves ribes s'han esforçat a fer-ne, també, un mar de *civilització*: de civilització en singular, com a patrimoni i actitud per oposar-se a l'egoisme, la ignorància i la barbàrie. Si entenem així la civilització —com un projecte ètic *individual i col·lectiu*—, podem superar algun dia el suposat «conflicte de *civilitzacions*» en què ens creiem abocats a viure, com si fos l'hàbitat natural i immutable dels éssers humans; perquè el que anomenem així, en realitat, no és un conflicte entre *civilitzacions*: és només un conflicte entre relats provisoris del món, entre sistemes d'organització i de poder que defensen a ultrança la seva perpetuació i els seus predis, entre codis morals consuetudinaris, entre dogmes religiosos, entre interessos establerts, entre ignoràncies recíproques i entre menyspreus mutus. No és un «conflicte de *civilitzacions*» en plural: perquè l'única civilització possible i digna d'aquest nom és la que uneix els éssers humans contra l'egoisme, la ignorància i la barbàrie.

Aquesta és la civilització que, tanmateix, està avui amenaçada de derrota: la civilització com a projecte ètic. No són les *cultures*, sinó la *civilització* —en singular— el que perilla a les ribes d'aquest antic toll i a tots els racons del món. Perilla enormement allí on un relat interessat ocupa l'espai de la veritat; allí on l'adhesió incondicional arracona l'esperit crític; allí on el silenci és tingut per signe de probitat; allí on la solidaritat és una mera pràctica selectiva; allí on la hipocresia és un acord tàcit a escala col·lectiva. Per salvaguardar el que hem aconseguit de bo com a espècie, no necessitem una «aliança de civilitzacions»: el que necessitem, de manera urgent, transversal, és una «aliança *per la civilització*».

I tornem, de nou, a la pregunta sobre la nostra intricada identitat mediterrània. La identitat —no ho oblidem— és, en un alt grau, un fruit del voluntarisme: del nostre afany per assumir com a definitoris, característics i diferenciadors els trets i les herències que més apreciem en el nostre propi grup. Partint d'aquesta premissa, crec modestament que, si volem rescatar de la nostra barrejada idiosincràsia de segles un tret digne de ser tingut en el futur per emblema d'una possible identitat mediterrània, hem de triar —en honor dels millors dels nostres ancestres— el d'aquesta *estranya vocació per la civilització*. La vocació de civilització: aquest hauria de ser, al cap de tants mil·lennis, el tret identitari de la mediterraneïtat, el fil predilecte que embasti la nostra complexa identitat, el repte silenciós i noble de totes les humils granotes de Sòcrates.

Pedro Olalla

Escriptor i hel·lenista

REFLEXIONS DES DE LA HISTÒRIA

Però el futur només es pot construir sobre la base de les experiències humanes, és a dir, del passat.

Josep Fontana

L'èxit d'un museu no es mesura pel nombre de visitants que rep, sinó pel nombre de visitants als quals ha ensenyat alguna cosa.

Georges Henri Rivière

La història del patrimoni és una contínua educació al mestissatge cultural. No hi ha cap peça del patrimoni, allà on la busquis, que no parli de trobades, fusions i inclusions de veus remotes. Saber parlar la llengua dels monuments vol dir freqüentar una palestra de ciutadania conscient de participació en la vida democràtica. És un dels pocs espais on, en lloc d'esdevenir clients o consumidors, és possible encara esdevenir ciutadà. Mirar les pedres, veure les persones; les d'ahir, les d'avui, les de demà.

Tomaso Montanari

Acostar-se al passat amb preguntes del present per tornar cap a un present enriquit amb el que s'ha après del passat.

Nicole Loraux

Cal comprendre el present mitjançant el passat i el passat mitjançant el present.

Marc Bloch

La història no parla sobre morts sinó sobre processos socials, i els processos socials estaran vius mentre hi hagi societats. Per tant, la història ens parla del present, de la nostra vida, de les nostres necessitats i de les nostres possibilitats de créixer o d'estancar-nos.

María Cruz Cardete del Olmo

L'antiguitat no va ser un món tancat, de límits impermeables que acomplissin un paper transcendent; fins i tot les fronteres de l'Imperi romà d'època tardana, a les quals solem referir-nos en termes com el Mur d'Adrià o qualsevol altra fortificació feroçment defensada, no eren sinó zones de contacte i de control de moviments. Hi havia un tràfec constant de persones, béns i idees, on les fronteres polítiques només eren motiu d'intermitent preocupació en tant que canviaven de manera substancial al llarg dels segles. [...] No existeix, com hem vist, una única i immutable antiguitat, sinó una multiplicitat de mons, un calidoscopi de possibles exemples i influència, diverses classes d'objectes i textos que podem analitzar des de perspectives molt diferents.

Neville Morley

La idea d'humanisme està lligada a la d'educació (*paidea, humanitas*) i l'estudi i l'adhesió a uns certs valors que continuen marcant la nostra ètica i la comprensió del component humà més autèntic. I no es tracta tant d'imitar els antics com de veure i buscar en ells estímuls i exemples per avançar en una reinterpretació del món, renovadora i apassionada, com van fer els artistes i pensadors del Renaixement. L'humanisme promou la llibertat de pensament, un afany de recerca de la veritat, en un progrés cap a un horitzó cosmopolita.

Carlos García Gual

ELS FORMATS DEL FESTIVAL

Des dels seus orígens el festival s'ha definit sempre com una eina per a la divulgació del passat històric des del coneixement científic. És per això que des de la primera edició el festival ha ofert i segueix oferint un seguit d'activitats que no poden faltar en aquest tipus de divulgació; **conferències, debats, presentacions, exposicions, edicions etc...**

Però al mateix temps, el festival i també des de la primera edició va programar **nous formats** com per exemple el **re-enactment** o el **living history**. Aquest formats en les primeres edicions van ser innovadors ja que es tractava d'activitats amb una ampla trajectòria en països com Gran Bretanya o Alemanya, però eren del tot desconeguts en el nostre país. Avui vint-i-sis anys després podem dir que Tarragona és la ciutat europea amb més nombre de grups de recreació històrica.

Tanmateix el festival ha generat nous formats per a la divulgació històrica la qual cosa ha significat la creació de noves metodologies de la didàctica de la història i una tradició d'expertesa pròpia. Alguns d'aquest formats (**monòlegs històrics, viatges al món antic, projectes educatius...**) així com els propis grups de recreació històrica creats en el decurs dels anys han estat exportats a museus, jaciments i centres culturals patrimonials de Catalunya, Espanya i altres països europeus.

ELS ESPAIS DE TROBADA DEL FESTIVAL

ELS JARDINS I TEATRE AUDITORI DEL CAMP DE MART

Cap de setmana del 24, 25 i 26 de maig

Els jardins i el teatre auditori del Camp de Mart són l'espai de socialització per excel·lència del festival. L'espai està a les faltes d'un dels monuments romans de Tarraco mes ben conservats; les muralles. Així doncs tot i que els jardins són un espai a l'exterior i de clara vocació pública, obert i assequible, no és un espai aliè a l'esperit del festival; donar a conèixer i relacionar el patrimoni històric amb la ciutadania. En els jardins tan pels que ja coneixen el festival com els que no podreu trobar moltes activitats, la majoria de lliure accés i tanmateix podreu trobar un punt d'informació i atenció al visitant.

Un espai on trobareu **tallers participatius, la fira de museus i artesans de rèpliques arqueològiques, recreacions històriques (legionaris, gladiadors), espai de llibres, i altres activitats**. El 90% d'aquestes activitats seran gratuïtes.

TARRACO VIVA AL PORT

Cap de setmana del 17, 18,19 de maig

Aquest any el festival, continuant amb la col·laboració de l'Autoritat Portuària, també programa activitats en els espais culturals portuaris. Des de fa anys el Museu del Port ha participat amb activitats divulgatives en el programa d'actes del festival. L'any passat, però, es va ampliar aquesta col·laboració oferint diverses activitats també en els espais exteriors.

En la XXVI edició, i ja que el tema central serà el Mediterrani a l'antiguitat, hem preparat encara més activitats per que els nostres públics puguin conèixer més i millor les arrels marítimes de la nostra ciutat. Els magnífics espais culturals del Port (Tinglado 1, Tinglado 2, Tinglado 4-MNAT, Refugi1, Refugi 2-Museu del Port) s'ompliran de conferències, espectacles de recreació històrica, exposicions, tallers i visites durant els dies del festival. **Aquestes activitats tindran lloc durant els dies 13 al 26 de maig**. Tanmateix el primer cap de setmana del festival (dies 17,18, i 19 de maig) hem programat activitats especials també a l'exterior d'aquests espais. Us convidem doncs a compartir la fascinant història que el mar Mediterrani ens ha llegat.

Jardins del Camp de Mart

Port de Tarragona, Moll de Costa

ESPECTACLES DE RECREACIÓ HISTÒRICA

En aquesta edició veureu, també, els espectacles de recreació històrica, un format creat pel propi festival; la recreació escènica d'espais històrics amb narració divulgativa, figuració, imatges arqueològiques i digitals creades expressament per l'activitat.

Aquest any, i entre d'altres, hom podrà veure com a novetats les recreacions històriques:

PORTUENSES. Treballs i negocis en la vida d'un barri portuari romà (Projecte Phoenix)

TUTANKAMON I CARTER. El descobriment que enlluernà el món (Kemet)

PIRATES, HOSTIS HUMANI GENERIS. Si no pagues, seràs venut

SERVI ET INFAMES. La *gladiatura* de la redempció (Ars Dimicandi)

CATARSI ΚΑΘΑΡΣΙΣ. Dionís en els orígens del teatre grec (Aula Teatre URV, Zona Zàlata, La Imperfecta, Ludi Scaenici)

TA MYSTERIA. Eleusis, pel camí sagrat. (Nemesis)

MÚSICA MARIS NOSTRUM. Trajectòries i influències musicals a l'antic Mediterrani (Ludi Scaenici)

COMERÇ, MERCADERIES I PERSONATGES AL SEGLE V. Un dia al port de Tarraco (Septimani Seniores)

GENT DE PORTUS. Personatges del barri portuari de l'antiga Tarraco (Projecte Phoenix)

KERAMIKOS. Els maldecaps del ceramista grec Eutyches (Eutyches)

MONÒLEGS HISTÒRICS

Un dels formats més especials del festival són els monòlegs històrics. Es tracta de la presentació, en primera persona, de personatges històrics, alguns documentats i d'altres anònims, que ens expliquen molt de prop i sense mitjans electrònics (a capella en diríem) històries de gent que van viure en el passat i que d'alguna manera fan possible una comprensió més humana de la història. Els monologuistes fan un esforç notable per combinar dramatúrgia i fonts històriques o bibliogràfiques. No és fàcil. Si el drama predomina, el públic es queda només amb les emocions. I si el monòleg és només un buidat d'informació històrica no genera empatia. Trobar l'equilibri és el que fan els monologuistes que participen en el festival.

Aquest any podreu gaudir de més monòlegs que mai. Seran quinze monòlegs de personatges com: **Posidonius** (capità d'un vaixell romà), **Evelyn Carnavon** (la filla del patrocinador de l'excavació de Tutakhamon), **Artemísia** (reina d'Halicarnàs i almirall de la flota persa), **Temístocles** (l'estratega de la batalla de Salamina), **Severianus** (un mimògraf de Tarraco), **Lívia Drusil·la** (l'emperadriu), **Hernández Sanahuja** (l'arqueòleg tarragoní), **Hussein Abdel Rasul** (l'aiguader de Howard Carter), **Frontinus** (l'encarregat de les aigües a Roma) i també personatges anònims com un **nàufreg**, una **tavernera**, un **llibert**, una **empresària tèxtil**, un **legionari jubilat** i un **comerciant de perfums fenici**.

© rafael lópez-monné / Tarraco Viva

EL FESTIVAL AL TERRITORI: L'AGER TARRACONENSIS

Altafulla, Cambrils, Constantí, Reus, Salou, Els Pallaresos i Vila rodona.

Un any més i amb la clara vocació de ser un festival arrelat, no només a Tarragona sinó també en el seu territori, us oferim, especialment durant la primera setmana, una programació d'activitats a localitats amb presència de patrimoni històric romà o de l'antiguitat.

Aquesta programació d'alguna manera intenta reviure una forma d'entendre l'urbanisme i la planificació del territori dels antics romans pels quals les *urbs* o nuclis urbans importants estaven íntimament relacionats amb nuclis habitats escampats al seu voltant. Les vil·les rurals i els nuclis de població dispersos estaven fortament vinculats tant en els aspectes econòmics i fiscals com en els de producció agrària i ramadera o la justícia i les magistratures públiques.

Conjunt Monumental de Centelles (Constantí)

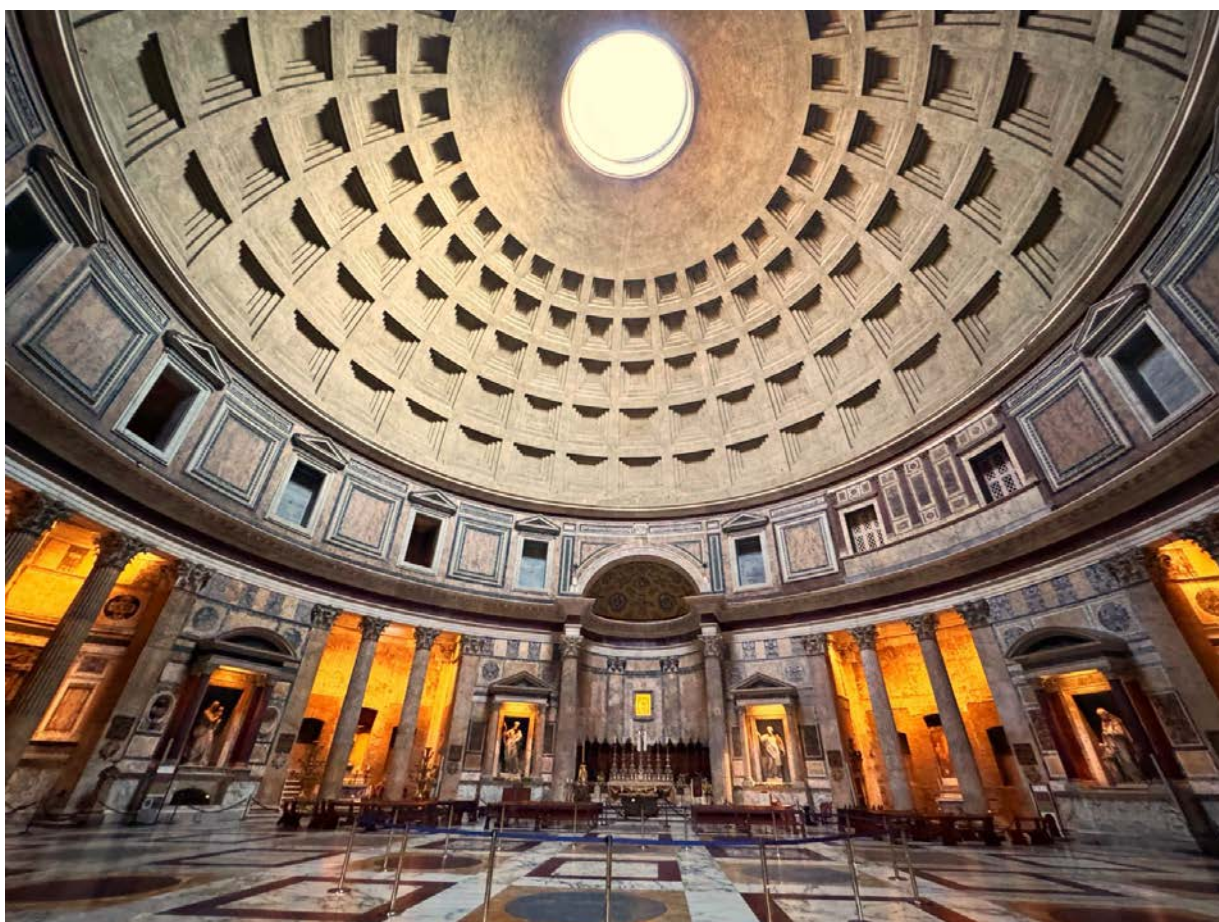
VIATGES AL MÓN ANTIC

El Panteó d'Agripa a Roma, Arles, Herculà i Efes.

Per tercer any consecutiu hem convidat a reconeguts periodistes de viatge que col·laboren amb importants mitjans nacionals i internacionals, per que ens facin descobrir grans espais monumentals i arqueològics de l'Antiguitat. Amb un fil narratiu propi i imatges fascinants podrem fer un viatge en el temps sense sortir del festival. Enguany viatjarem a Roma, Arles, Efes, Herculà de la mà de Rafa Pérez, Jose Alejandro Adamuz, Marco Ansaloni y Kris Ubach.

Descobrirem un dels monuments més fascinants que ens ha deixat la Roma antiga, el Panteó d'Agripa (en realitat d'Adrià). Visitarem també una de les ciutats romanes més importants de l'antiga província narbonense romana; Arles amb els seu teatre i amfiteatre tan ben conservats. Ens introduïrem a una de les ciutats sepultades pel Vesubi l'any 79 dC: Herculà. No tan gran com la seva veïna Pompeia. però amb racons d'una conservació extraordinària. I per últim podrem viatjar a l'actual Turquia per passejar pels carrers d'Efes, una ciutat antiquíssima però que ha conservat gran part del seu esplendor.

Us proposem viatjar sense agafar l'avió ni recórrer kilòmetres amb cotxe. Viatjarem amb uns guies excepcionals que, a més, ens mostraran els seus treballs fotogràfics.

El Panteó d'Agripa (Roma) - Rafa Pérez

RECREANT EL PASSAT. PATRIMONI I TECNOLOGIA

Continuant amb la col·laboració amb institucions i empreses que estan treballant en la recreació digital del que va ser l'antiga Tàrraco, aquest any el festival oferirà una mostra de les noves interpretacions sobre l'aspecte de la ciutat romana. Ho farem gràcies a la col·laboració amb l'empresa **Digivisión** que des de fa anys està creant imatges digitals que ens permeten fer-nos una idea de com era la Tarraco romana. Amb el tema central del festival dedicat al Mediterrani creiem que és una bona oportunitat per oferir noves recreacions virtuals sobre el port de l'Antigua Tàrraco.

Gràcies a Digivisión i a l'Autoritat Portuària podrem veure, com a novetat, imatges inèdites del possible port de Tàrraco i del seu entorn. Diem possible per que les recreacions virtuals del passat, tot i estar fetes sota la supervisió o de vegades directament realitzades per historiadors i arqueòlegs, no deixen de ser hipòtesis de treball. No pot ser d'altre manera per que sovint les fonts històriques i els treballs arqueològics no ens donen totes les dades per fer una recreació absolutament veraç de com era un espai arqueològic en el passat. Però malgrat les deficiències, creiem que és molt interessant, sobretot pels no-especialistes, veure les propostes visuals del que en definitiva no és sinó el resultat d'un llarg i constant treball científic a la recerca del coneixement del passat.

PROGRAMA EDUCATIU I SOCIAL DEL FESTIVAL

Una de les línies estratègiques del festival és l'àmbit educatiu i social. Amb els anys s'ha anat ampliant i intensificant la col·laboració amb diverses institucions, entitats i comunitats educatives i socials de la nostra ciutat, àmbit territorial i país. Un treball conjunt i d'enriquiment mutu que ha donat com a resultat una àmplia programació coorganitzada o amb col·laboració amb totes elles:

- CAMP D'APRENTATGE DE TARRAGONA (Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya)
- INSTITUT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ (ICE-URV)
- ASSOCIACIÓ DE PROFESSORS DE LLENGÜES CLÀSSIQUES DE CATALUNYA (APLEC)
- INSTITUT F. VIDAL I BARRAQUER. CFGS. Animació Sociocultural i Turística
- INSTITUT MUNICIPAL D'EDUCACIÓ (IMET)
- PLA EDUCATIU D'ENTORN DE TARRAGONA (PEE. IMET i Generalitat de Catalunya)
- BIBLIOTECA PÚBLICA DE TARRAGONA
- XARXA DE CENTRES CÍVICS DE TARRAGONA
- TARRAGONA JOVE
- BIBLIOTECA MUNICIPAL PEPITA FERRER DE TORREFORTA
- LA CASA DELS CLÀSSICS
- BIBLIOTEQUES DE BARCELONA
- PROGRAMA APROPA CULTURA. Una porta a la inclusió.

El programa educatiu i social inclou activitats, com ara:

- JUGAR COM JUGAVEN LES NENES I ELS NENS DE TÀRRACO. XXII Jornada d'Aprenentatge Actiu
- *PUERORUM LUDI*. IV Jornada d'Aprenentatge Actiu Virtual
- UN DIA A TÀRRACO. L'Institut viu Tarraco Viva. 3a edició.
- LUDI CONSTANTINENSES. Quarta trobada d'alumnes de Llatí de 4t d'ESO
- RUÏNES PERDUDES DE TÀRRACO. Enigma per a joves
- UN CAS DE COMÈDIA. Enigma per a joves
- EL RAPTE DE LES ESTRELLES. Enigma en família
- *TESSELLATUM*. Mosaics romans a Vila-rodona. Activitat escolar
- MATINS EN FAMÍLIA A TARRACO VIVA. Un viatge a la Tarragona de fa dos mil anys
- CLUB DE LECTURA "LLEGIM CLÀSSICS". 5a edició. L'"Eneida".
- JORNADA PRESENCIAL DEL CLUB DE LECTURA "LLEGIM CLÀSSICS"
- APROPA CULTURA. Accés a entitats socials que treballen amb persones en situació de vulnerabilitat.

PÚBLICS DEL FESTIVAL

Cada any són molts els grups de persones que s'organitzen per assistir el festival. En aquesta edició l'agència de viatges PAUSANIAS (Madrid), ha organitzat un viatge específic per als seus clients a Tarragona aprofitant la celebració del festival. Aquesta agència està especialitzada en viatges arqueològics i té una oferta molt amplia de destinacions a ciutats i jaciments arqueològics de primer nivell: Pompeia, Roma, Efes, Atenes i molts altres indrets internacionals.

Aquest any també volem destacar la presència durant el festival d'un grup procedent de la ciutat francesa d'Arles. Un grup afeccionat a l'arqueologia on alguns del seus membres organitzen i col·laboren en el festival romà "Arelate" que té lloc, cada estiu, a l'esmentada ciutat francesa.

PAUSANIAS HOME VIAJES VISITAS Y EXCURSIONES EVENTOS

VIERNES, 24 MAYO 2024 - DOMINGO, 26 MAYO 2024

TARRACO VIVA. VIAJE ARQUEOLÓGICO A TARRAGONA DURANTE EL FESTIVAL ROMANO

Si me quieres creer, yo que he visto tantas tierras, de todas las ciudades que alguien puede elegir para descansar, esta es la más agradable. Aquí, pues, amigo mío, tienes gente buena, frugal, que no te acoge de inmediato, pero que es reflexivamente hospitalaria. El clima mezcla y confunde, de una forma única, todos los estaciones y todo el año parece una permanente primavera. La tierra, fértil en los campos y colinas, no sufre de un otoño tardío. Y si todo esto no es suficiente, resultó que la ciudad fue fundada bajo nobilísimos auspicios

Floro, Poet, 2.0

PAUSANIAS HOME VIAJES VISITAS Y EXCURSIONES EVENTOS

DESCRIPCIÓN DEL VIAJE PROGRAMA SERVICIOS INCLUIDOS

Este texto, atribuido al famoso poeta e historiador romano Lucio Anneo Floro (siglos I-II d.C), en el que se dibuja una ciudad, identificada como la antigua Tarraco, está considerado como la única cita antigua que describe, aunque de manera superficial, la vida en la Tarraco de época imperial. **Durante los días de celebración del más grande e importante festival romano nacional, "Tarraco Viva", en su XXVI edición "El Mediterráneo en la Antigüedad", viajaremos a la Tarragona romana para descubrir su pasado, a través de los numerosos restos de su conjunto arqueológico, Patrimonio de la Humanidad, y de algunas de los muchos **actividades culturales** que se desarrollan en estas fechas.**

Antes de convertirse en colonia romana y en capital de la provincia *Tarraconensis*, existió un *oppidum* ibérico conocido con el nombre de *Cessa*, en torno al cual los famosos generales romanos Escipiones construyeron su cuartel general durante las guerras púnicas que enfrentaron a Roma con Cartago en suelo ibérico.

Comenzaremos nuestro recorrido extramuros por el paseo de la antigua **muralla romana**, donde descubriremos torres icónicas como la del Arzobispo o la de San Magín o de Minerva, con una controvertida imagen e inscripción. Nuestros pasos nos llevarán hasta desembocar en el **anfiteatro**, que se fundó sobre un entorno funerario y que tendrá sucesivas reutilizaciones cristianas, siempre orientado al *Mare Nostrum*. Continuaremos en las siguientes jornadas visitando los restos de la parte baja de la ciudad, con el **teatro**, los **termas** y el llamado **Foro de la Colonia**. Desde allí ascenderemos hacia la zona ocupada hoy día por la Catedral y su escalinata que aprovecharon la escenografía de terrazas que en el esplendor romano ocuparon el **circo** y los **plazos porticados del Foro Provincial**. La visita al **Museo Arqueológico Nacional** de Tarragona nos permitirá, con sus excepcionales piezas, rematar la visión en el tiempo de la ciudad romana, desde sus programas monumentales en los espacios públicos hasta los aspectos de la vida cotidiana de los tarraconenses y de sus visitantes de excepción.

Finalmente nos sumergiremos en el territorio suburbano para conocer diversos elementos del paisaje tarraconense. Conoceremos uno de los conteros de piedra más importantes del entorno en **El Médol** y visitaremos el imponente **Arco de Borá**, importantes hitos en la vía Augusta. Contemplaremos el impresionante **acueducto** augusteo de **Las Ferreres**, también conocido como el **Pont del Diable**, el cual abastecía de agua a la ciudad de Tarraco. Por último, ahondaremos en los últimos siglos del Imperio romano embelándonos con los mosaicos de la villa y **mausoleo de Centelles**.

Durante nuestra estancia participaremos en algunas de los más destacados actividades del festival de Tarraco Viva, desde varias décadas evento de referencia para la recreación del pasado y de encuentro para todos los amantes de la antigüedad clásica.

TARRACOVIVA
EL FESTIVAL ROMÀ DE TARRAGONA

Grupo: 15-20 personas

Plazo de inscripción: desde el 20-03-2024

PRECIO

Precios por persona desde Madrid:

549 €

Suplemento habitación individual: 84 €

Contactar para información sobre salidas o conexiones desde otras ciudades.

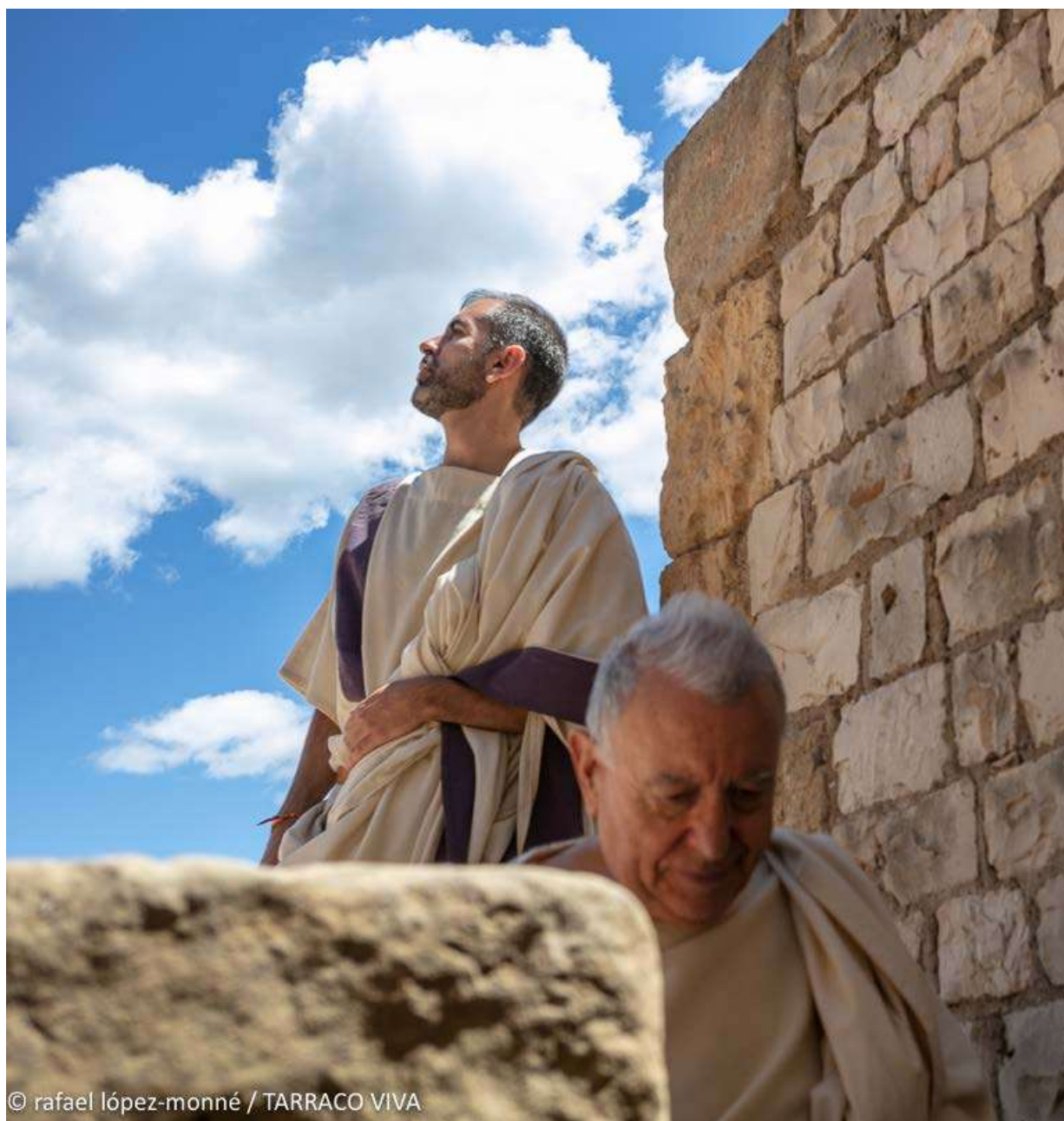
RESERVA

Para poder reservar es necesario inscribirse online y abonar **538 o 633 euros por persona** mediante la forma de pago seleccionada (tarjeta, paypal o transferencia), o contactar directamente con nosotros a través de info@pousanias.com

Grupo completo

Reserva online

PROGRAMACIÓ DE LA XXVI Edició

PROGRAMA D'ACTES

RECREACIONS HISTÒRIQUES

PORTUENSES. Treballs i negocis en la vida d'un barri portuari romà

Recreació històrica

PROJECTE PHOENIX

novetat

Aquesta activitat ens mostrarà la vida en un barri portuari romà i la diversitat de feines i negocis relacionats amb la navegació al Mediterrani fa dos mil anys.

TUTANKAMON I CARTER

El descobriment que enlluernà el món

Recreació històrica

KEMET Grup de Recreació de l'Antic Egipte / Argos Serveis Culturals

novetat

Després d'anys d'excavació tothom creia que la Vall dels Reis estava esgotada. Només Howard Carter i el seu patró, Lord Carnarvon, creuen que encara els espera un gran descobriment.

SERVI ET INFAMES. La *gladiatura* de la redempció

Recreació històrica

ARS DIMICANDI

novetat

El ciutadà caigut en la infàmia perdia la seva *dignitas*. Autoritzat a sagnar, podia convertir-se en gladiador: el risc de morir a les mans del poble en la recerca de l'abolició de la condemna.

CATARSI κάθαρσις. Dionís en els orígens del teatre grec

Recreació històrica

Aula de Teatre URV / Zona Zàlata // Ludi Scaenici / La Im.perfecta

novetat

Una mirada atrevida als orígens del teatre a la Grècia clàssica, una visió amorosa de les nostres arrels culturals. Que comenci el ritual, que comenci l'espectacle!

TA MYSTERIA. Eleusis, pel camí sagrat

Recreació històrica

NEMESIS ARQUEOLOGIA I DIFUSIÓ CULTURAL

novetat

A Grècia, milers de participants prenen el camí per iniciar-se en els Misteris d'Eleusis. Dones i homes, esclaus i emperadors, podien ser iniciats si complien uns certs requisits.

MÚSICA MARIS NOSTRUM

Trajectòries i influències musicals a l'antic Mediterrani

Recreació històrica

LUDI SCAENICI

Pels seus vint-i-cinc anys d'activitat, Ludi Scaenici continua estudiant instruments musicals i danses al Mediterrani, investigant els intercanvis, les trajectòries i les influències musicals en el món antic.

novetat

COMERÇ, MERCADERIES I PERSONATGES AL SEGLE V. Un dia al port de Tàrraco

Recreació històrica

SEPTIMANI SENIORES

Al segle v, Tàrraco era allò que les fonts anomenen una *christiana ciuitas*. La ciutat estava dividida en dos nuclis: un dins de l'antic *concilium Prouinciaie* i l'altre al voltant del port.

novetat

PIRATES, HOSTIS HUMANI GENERIS. Si no pagues, seràs venut

Recreació històrica

THALEIA, GRUP DE RECONSTRUCCIÓ HISTÒRICA DE TARRAGONA

Per als pobles del Mediterrani la pirateria era un problema difícil de solucionar. Viatjar per mar significava poder caure en mans dels grups que solcaven les aigües a la recerca de fortuna.

novetat

GENT DE PORTUS. Personatges del barri portuari de l'antiga Tàrraco

Xerrada amb recreació

PROJECTE PHOENIX

Vine a conèixer alguns dels personatges que van treballar i viure a l'antiga Tàrraco. En aquesta ocasió podrem veure aspectes de la ciutat romana centrats en el barri portuari.

novetat

KERAMEIKOS. Els maldecaps del ceramista grec Eutyches

Xerrada amb recreació

EUTYCHES, GRUP DE RECONSTRUCCIÓ HISTÒRICA

L'augment de les produccions ceràmiques de la Magna Grècia va posar en perill els negocis del barri del Ceràmic d'Atenes. Com ho van viure? Eutyches ens ho explica en aquesta activitat.

novetat

UN DIA AL PORTUS. Personatges de mar i de vora mar a l'antiguitat romana

Recreació històrica

GENOVESA, NARRATIVES TEATRALS

Activitat teatral que mostra el paisatge humà entorn del port i del mar en època romana. Descobrirem oficis, formes de vida, curiositats..., així com molts dels extraordinaris personatges que l'habitaven.

GLÀDIUS I MEDULINA. Espectacle de reconstrucció amb titelles romans

Recreació històrica

GENOVESA, NARRATIVES TEATRALS

La peça narra la història de Medulina, esposa d'un ric senador, que oblida el marit i els «bons costums» de Roma per fugir amb l'amant: un famós gladiador anomenat Gladius el Rave.

THERMAE ET BALNEAE. Un espai d'igualtat en la societat romana

Recreació històrica

THALEIA, GRUP DE RECONSTRUCCIÓ HISTÒRICA DE TARRAGONA

A les ciutats de l'Imperi, els ciutadans podien gaudir del plaer d'anar als banys públics. Eren un símbol de romanitat i un lloc d'igualtat, on totes les persones tenien dret a accedir-hi.

NAVIGIUM ISIDIS. El culte a Isis, protectora dels mariners

Recreació històrica

NEMESIS ARQUEOLOGIA I DIFUSIÓ CULTURAL

En arribar la primavera es reprenia la navegació per la Mediterrània i una exòtica processó anomenada *Navigium Isidis*, dedicada a la deessa egípcia Isis, inaugurava la temporada marinera.

DONES ROMANES AL SEGLE V. *Dominae et labor matronalis*. La dona a la Tàrraco del segle v

Recreació històrica

SEPTIMANI SENIORES

Amb aquesta activitat es vol fer valdre el paper de la dona en època romana. Veurem una escena de vida quotidiana amb dones en una casa benestant de la Tàrraco del segle v.

EXERCITUS

Pràctiques i estratègies militars de les legions romanes altimperials

Recreació històrica

PROJECTE PHOENIX

Una exhibició per conèixer com eren les pràctiques d'entrenament i combat dels legionaris altimperials romans, la seva artilleria i els seus comandaments.

ELS ÚLTIMS LEGIONARIS. L'exèrcit baiximperial

Recreació històrica

SEPTIMANI SENIORES

L'exèrcit romà del segle iv dC era molt diferent del d'època altimperial. Descobrirem el com i el perquè d'aquests canvis a partir de l'explicació de la indumentària, l'equipament i l'armament dels seus soldats.

FUNDITORES BALEARES

Els guerrers de les illes Balears

Recreació històrica

Amics del Museu de Menorca

Federació de Tir amb fona - Unió Excursionista de Menorca

Els romans coneixien les illes Balears pels seus foners. Es mostrarà quin és el seu origen i com llançaven pedres amb més destresa que cap altre poble de la Mediterrània.

GLADIADORS DE LA REPÚBLICA

L'evolució dels gladiadors fins a la fi de la República romana

Xerrada amb recreació

TARRACO LVDVS

Durant la República la gladiatura va evolucionar per convertir-se en una eina de poder en mans de les elits. El mateix Juli Cèsar era propietari de més de cinc mil gladiadors.

POSIDONIUS. *Magister navis*

Monòleg històric

Jaume Martell, antropòleg i actor de teatre històric

novetat

Fa dies que un home vell volta pel port de Tàrraco. Mira al mar embadalit. Si hi arriba una nau, hi fa cap i pregunta als mariners, cercant notícies de qui sap què... Em crida l'atenció!

EL NAUFRAGI. Naufragi de sant Pau en la seva anada a Roma

Monòleg històric

Agustí Farré, narrador

novetat

Prenent com a referència el naufragi de sant Pau, ens endinsarem en una part de la vida marina a l'antiguitat. Navegar comportava no pocs perills i se'n patien les conseqüències.

EVE, CARA A CARA AMB TUTANKAMON. La primera dona a la tomba del faraó

Monòleg històric

Encarna Laínez, actriu

novetat

Lady Evelyn Beauchamp mostra els tresors de Tutankamon a la reina Isabel II. Ella va ser la primera dona a entrar a la tomba del faraó. Quines curiositats li explicarà?

ARTEMÍSIA D'HALICARNÀS. Una reina almirall a la batalla naval de Salamina

Monòleg històric

Karme González, narradora

novetat

Una reina que comanda la seva flota enmig de les batalles? Que desafia els grecs davant les seves pròpies barbes? Que parla amb veu pròpia i sense embuts davant l'omnipotent rei Xerxes?

TEMÍSTOCLES. La valentia ens durà a la victòria, sigui quina sigui la sort

Monòleg històric

Marc Pinyol Gelabert, actor

novetat

Vaig servir a Atenes contra els perses. Ara torno de l'exili per continuar defensant-la, tal com m'heu demanat. Només espero fer-ho amb la mateixa eficàcia que en el passat.

MEL MELKART, el vostre amic perfumista

Monòleg històric

Carles Alcoy, filòleg i narrador

novetat

Tots morirem, amics. Fins i tot Aquil·les, invulnerable i jove, va morir. I així va ser i serà. Així comença la venda Mel Melkart, un fenici vell amb moltes Mediterrànies fetes.

I DESPRÉS, QUÈ? Després de servir Roma, què li queda a un legionari?

Monòleg històric

Àlex Manríquez Gorostiaga, actor i escenògraf

novetat

El fet que un jove s'unís a la legió podia tenir moltes raons. Una vegada dintre, la seva vida es convertia en una experiència dura i plena de riscos, però què podia fer quan s'acabava el servei?

FÚLVIA, VIATGE D'UN FIL. Vida de la dona lligada al comerç mediterrani

Monòleg històric

Cristina Murillo, actriu

novetat

Viurem la Tàrraco de mitjan segle I dC a través de Fúlvia, la filadora de lli desconeguda, de qui només se'n coneix l'existència per la seva inscripció funerària.

EMILIUS SEVERIANUS. Un mimògraf a Tàrraco

Monòleg històric

Marcel Ferré, actor

novetat

Els espectacles de mims es caracteritzaven per la seva irreverència. Empraven un humor àcid i groller, però al mateix temps també podien ser delicats i plens de saviesa popular.

LÍVIA DRUSIL·LA. *Iulia Augusta*

Diàleg històric

Viviana de Salvador i Dolors Quintana, actrius

THALEIA. GRUP DE RECONSTRUCCIÓ HISTÒRICA

novetat

Lívia Drusil·la, casada amb August, es va convertir en un exemple d'esposa perfecta. Tanmateix, tenia molts detractors que l'acusaven de ser una dona perversa, emmetzinadora i conspiradora.

HERNÁNDEZ SANAHUJA. Un pioner en la re-descoberta de Tàrraco

Monòleg històric

Paco Tovar - Tarragona 1800

novetat

Bonaventura Hernández Sanahuja arriba a la Societat Arqueològica, després d'una reunió a la Junta d'Obres del Port, per intentar salvar de la destrucció el turó de la Torre del Port.

HUSSEIN ABDEL RASUL. «Veig coses meravelloses!»

Monòleg històric

Agustí Farré, narrador

Novembre del 1922, Luxor. Quan ja tothom donava per exhaurida de troballes la Vall dels Reis, es va produir el miracle. Hussein Abdel Rasul, aiguader, ho va veure amb els seus propis ulls.

ASELLINA, la tavernera al port de Tàrraco

Monòleg històric

Assumpta Mercader, actriu

La taverna de l'Asellina té molta fama: s'hi serveix bon menjar i bon vi, s'hi pot jugar a daus, i molt més! Últimament va molt atrafegada perquè cal atendre la gentada que ha vingut al *Concilium*.

NUNUNCIUS, EL LLIBERT. L'esclavitud al món romà

Monòleg històric

Jaume Martell, antropòleg i actor de teatre històric

Ser un esclau significa ser gairebé un mort en vida. Passar d'esclau a llibert és un regal dels déus, però no estàs lliure d'alguna... dificultat!

FRONTINUS, CURATOR AQUARUM. El gestor de les aigües de Roma visita Tàrraco

Monòleg històric

Jaume Martell, ITINERE

Hi col·labora: **EMATSA**

Frontinus, curator aquarum de Roma, ens explica com gestionaven els romans el proveïment d'aigua a les ciutats i les grans obres d'enginyeria que van construir per a dur-ho a terme.

EL MEDITERRANI A L'ANTIGUITAT. Un mar de cultures, trobades i conflictes

Debat

Joaquín Ruiz de Arbulo, catedràtic d'Arqueologia (URV)

Pedro Olalla, escriptor i hel·lenista

Modera: Magí Seritjol, director del festival Tarraco Viva

novetat

Una conversa per plantejar-nos reflexions sobre algunes coses que sabem i moltes altres que no sabem del Mediterrani de l'antiguitat.

PARAULES DE L'EGEU. La mar, la llengua grega i els inicis de la civilització

Conferència

Pedro Olalla, escriptor i hel·lenista

novetat

L'hel·lenista Pedro Olalla ens descobrirà noves hipòtesis sobre l'origen i el desenvolupament de les civilitzacions al Mediterrani antic.

LA BATALLA DE SALAMINA. Els matàvem com a tonyines en un cop

Conferència

Fernando Quesada Sanz, catedràtic d'Arqueologia (UAM)

novetat

A la batalla naval de Salamina, a prop d'Atenes, una esquadra confederada d'hel·lens va vèncer l'any 480 aC el Gran Rei persa i va frustrar així el seu projecte de sotmetre el conjunt dels grecs.

LA BATALLA D'ÀCCIUM. Octavià i Agripa contra Marc Antoni i Cleòpatra

Conferència

Joaquín Ruiz de Arbulo, catedràtic d'Arqueologia (URV)

novetat

Al golf d'Àccium es va lliurar l'última gran batalla naval de l'antiguitat. La fugida de Cleòpatra, reina d'Egipte, va provocar la fi del seu gran projecte de crear un regne romanoegipci.

NAVEGACIÓ A LA MEDITERRÀNIA ANTIGA.

Mites i fal·làcies sobre les habilitats nàutiques dels antics

Conferència

Pere Izquierdo, arqueòleg

novetat

Reflexions sobre les habilitats nàutiques en el món antic a partir d'un monòleg inspirat en textos del segle I dC, qüestionant moltes de les coses que la gent i els arqueòlegs creiem saber.

ENTRE ONADES I VAIXELLS. Claus de la navegació al Mediterrani romà

Conferència

Patricia Terrado Ortuño, doctora en Arqueologia Clàssica

novetat

Mitjançant una travessia pel Mediterrani, farem un viatge que ens submergirà en l'essència dels ports romans, desxifrant els seus secrets a través de l'arqueologia.

PER QUÈ ROMA ENS FASCINA? Moments de l'antiga Roma que van canviar el món

Conferència

Néstor F. Marquès - Antiga Roma al Dia

novetat

L'antiga Roma, font inesgotable de coneixement, desperta l'interès i la passió de tothom. Explora amb mi els moments que van inspirar aquesta curiositat i molts altres de desconeguts.

ELS ATRIBUTS PERDUTS. Què portava a les mans l'August de Prima Porta

Conferència

Emma Zahonero Moreno, doctora en Arqueologia - MVArte

Jesús Mendiola Puig, conservador i restaurador d'obres d'art - MVArte

novetat

Col·locació en viu dels possibles atributs perduts de l'August de Prima Porta. Elements militars, religiosos, armes... Segons anem col·locant elements, la lectura canviarà.

TALLER D'ELABORACIÓ DE GUIONS. Personatges de recreació històrica a Tàrraco Viva

Xerrada

Carles Alcoy, filòleg i narrador

novetat

Després de vint anys fent narració a Tarraco Viva, m'agradaria apropar-vos al meu treball d'elaboració i documentació i a la mecànica que faig servir per construir personatges.

VIATGES AL MÓN ANTIC

LA COLUMNA INVISIBLE

Històries, bellesa i llum del Panteó de Roma

Xerrada amb imatges

Rafa Pérez, periodista i fotògraf especialitzat en articles de viatges

novetat

Viatgem fins al Panteó de Roma per conèixer detalladament cadascun dels seus racons i les històries que ens explica el que és, probablement, l'edifici més impressionant de l'antiguitat.

ARLE, LA PETITA ROMA GAL·LA. Un passeig per la ciutat del bust més antic de Juli Cèsar

Xerrada amb imatges

José Alejandro Adamuz, escriptor especialitzat en articles de viatges

novetat

La ciutat d'Arle, que va créixer després del seu suport a Juli Cèsar per convertir-se en una de les més importants de la Gàl·lia, conté fascinants monuments de la seva època d'esplendor.

PAGANA I CRISTIANA. Efes, ruïnes d'una ciutat de cultes

Xerrada amb imatges

Marco Ansaloni, fotògraf i escriptor

novetat

Un viatge per descobrir una ciutat única, Efes. Lloc de culte a la deessa Àrtemis, refugi per a sant Pau en època romana, casa de la Mare de Déu i ciutat icònica de les set esglésies de l'Apocalipsi.

AMB VISTES AL MEDITERRANI

Herculà, el racó d'estiueig de l'alta societat romana

Xerrada amb imatges

Kris Ubach, escriptora i fotoperiodista

novetat

Viatge per Herculà per visitar el seu port, les tabernes, els banys públics i les cases d'algunes personalitats de Roma que van decidir que aquest era un bon lloc d'estiueig o per retirar-s'hi.

JUVENAL, SATÍRIC I HUMÀ. Observador de les vides alienes

Lectura dramatitzada

Juan González Soto, poeta i doctor en Filologia Hispànica

novetat

De Juvenal en perduren setze sàtires. Una d'elles diu: *Si natura negat, facit indignatio versum* («Si la naturalesa els nega, els versos els dicta la indignació»).

UN TAST DE VIRGILI. Vi i pagesia a les *Geòrgiques*

Lectura

Pau Sabaté, traductor

novetat

Lectura i comentari de passatges de la versió catalana en vers del llibre segon de les *Geòrgiques* de Virgili, dedicat a la vinya i el vi.

TALASSA, EL MAR La visió sobre el mar de poetes i narradors clàssics

Dramatització

TECLASMIHT, col·lectiu de teatre popular

novetat

Talassa va ser el crit dels grecs en veure el mar. Podien confiar en el retorn segur a casa. Nosaltres, avui, veurem la Mediterrània amb les paraules dels autors clàssics.

MALEÏDA ROMA. La conquesta del poder de Juli Cèsar

Presentació de llibre

Santiago Posteguillo, escriptor

Editorial Rosa dels Vents

novetat

Roma no negocia amb ningú. Ni amb Cèsar. *Maleïda Roma* és una novel·la magistral que ens parla sobre l'autèntic preu del poder. Juli Cèsar està a punt d'aprendre que Roma ho exigeix tot.

L'ODISSEA COM NO TE L'HAN EXPLICADA MAI.

Presentació de l'*Odissea* d'Inuk i conversa al voltant del clàssic

Presentació de llibre i conversa

Gemma Fortea, Juana M. Otón i Meritxell Blay, professores de Llatí, Grec i Cultura Clàssica

Il·lustracions de Genie Espinosa

Editorial Inuk

novetat

Gemma Fortea, Juana M. Otón i Meritxell Blay conversen sobre la importància de l'*Odissea* arran de l'adaptació de Meritxell Blay publicada per l'editorial Inuk.

JULIO CÉSAR. El arte de la política

Presentació de llibre

Francisco Uría, escriptor

Editorial Berenice

novetat

Descobreix el retrat fascinant d'un dels personatges més influents de la història a través de l'assaig captivador de Francisco Uría: *Julio César. El arte de la política*.

TIBERI CÈSAR

Presentació de llibre

Núria Cadenes, escriptora

Organitzen: Llibreria Adserà i Edicions Proa

novetat

Núria Cadenes ha escrit la gran novel·la de l'emperador Tiberi, el relat d'un temps clau en una Roma grandiosa, brutal i tràgica.

CARREUS, COLUMNES, INSCRIPCIONS I PEDRES TRENCADES A TARRAGONA

Presentació de llibre

Joan Menchon, arqueòleg

Organitza: Llibreria la Capona

novetat

Presentació del nou llibre de Joan Menchon. Si voleu conèixer realment Tarragona i apreciar-la per tot el que va ser, és i serà, aquest és el vostre llibre.

MOMENTOS DE LA ANTIGUA ROMA QUE CAMBIARON EL MUNDO

Presentació de llibre

Néstor F. Marqués, arqueòleg i divulgador cultural

Editorial Espasa

novetat

Aquest llibre posa al descobert un munt de peces poc conegudes, i algunes de perdudes, disperses o mal col·locades, d'aquest gran mosaic que va ser Roma.

MENORCA TALAIÒTICA, PATRIMONI MUNDIAL. Una odissea ciclòpia insular

Presentació de llibre

Joaquim Pons Machado i Cipriano Marín

Edita: Consell Insular de Menorca, Agència Menorca Talaiòtica

Col·labora: cerveseria artesana Grahame Pearce

novetat

Vuitè títol de la col·lecció «Sitjot», un recorregut pel llarg procés de la candidatura que va culminar amb la declaració de la Menorca Talaiòtica com a Patrimoni Mundial el 18 de setembre de 2023.

ROMA DESEMBARCA A LA PENÍNSULA IBÈRICA.

De les negociacions per Sagunt als Escipions

Pòdcast en directe

Néstor F. Marquès i Iban Martín

novetat

Una gravació de *Roma Aeterna* en directe en la qual Néstor F. Marquès i Iban Martín parlaran de l'aventura romana a Ibèria.

PLINI EL VELL. *Praefectus classis Misenensis*

Presentació

Roberto Cinquegrana, recreacionista històric

novetat

Una presentació del treball del recreacionista històric Roberto Cinquegrana al voltant de la figura de Plini el Vell, naturalista però també cap de la flota romana a Misènum.

LA NENA D'IVORI. Un passeig per Tàrraco

Presentació de llibre

Joaquín Ruiz de Arbulo, catedràtic d'Arqueologia (URV)

Rat Cebrián, mestra i escriptora

Toni Solé, educador social i escriptor

Armand II·lustracions

novetat

Una història que en conté d'altres convida les famílies a passejar pels monuments romans de la ciutat i a conèixer més a fons la realitat històrica que van viure els nostres avantpassats.

LA BATALLA DE SALAMINA (480 aC)

Exposició

Oficina del festival

Col·laboren: Desperta Ferro Ediciones i Fernando Quesada Sanz

novetat

La batalla de Salamina (480 aC) va ser l'inici de la victòria de les ciutats gregues contra l'invasor persa. La victòria de la llibertat grega enfront de la tirania persa. Va ser així realment?

COSES MERAVELLOSES. La tomba de Tutankamon

Exposició

Comissari de l'exposició i textos: Julio Villar Robles

Disseny: Noemí Rosell

Rèplica de peces: Enric Seritjol

Producció: Autoritat Portuària de Tarragona

novetat

Seguim les fotografies originals de l'excavació i les rèpliques d'alguns objectes de la tomba, com també Howard Carter i els seus col·laboradors, fins a fer la descoberta més important de l'egiptologia.

LA BATALLA DE SALAMINA. Orient contra Occident o la construcció de notícies falses?

Visita comentada

Julio Villar Robles, historiador i intèrpret de patrimoni

novetat

La derrota de l'Imperi persa contra les flotes de diverses polis gregues i Atenes l'any 480 aC, va ser tan important com apunta la tradició o som davant d'un relat mitificat?

DESCOBRINT TUTANKAMON. Visita guiada a l'exposició «Coses meravelloses»

Visita comentada

Julio Villar Robles, historiador i intèrpret del patrimoni

novetat

Endinseu-vos en la fascinant història de la descoberta més espectacular de la història de l'egiptologia, amb imatges originals de l'excavació i rèpliques d'objectes de la tomba.

CONJUNT PALEOCRISTIÀ DEL FRANCOLÍ

Un itinerari de disset segles a través de tres espais

Itinerari

Associació Cultural Sant Fructuós

Col·labora: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

novetat

A la Necròpolis Paleocristiana del Francolí hi conflueixen una extensa àrea d'enterraments, un conjunt de culte martirial i una basílica funerària pels voltants.

CAMPAMENT LEGIONARI. La vida diària a les legions romanes

Visita lliure

PROJECTE PHOENIX

Visita lliure a un campament de les legions altimperials. Entra dins d'una tenda de legionari i coneix directament com era la vida diària dels soldats romans, el seu material, el seu armament, etc.

EL GRAN FÒRUM DE TÀRRACO. Emperadors, sacerdots i poderosos en una capital romana

Itinerari

Miquel Blay, guia

Recorregut pels espais de poder de la província Tarraconense. Construccions monumentals, religioses i administratives per posar en escena la força de Roma als territoris conquerits.

COMERCIANT A TÀRRACO. Recorregut del fòrum al *macellum*

Itinerari

Auriga Serveis Culturals

Col·labora: Mercats de Tarragona

Quins productes es produïen i es venien a Tàrraco? Recorregut pel fòrum de la colònia i el Mercat actual per fer una aproximació al comerç d'una ciutat romana.

L'ANTIGUITAT EN IMATGES. XIV Edició

Oficina del festival Tarraco Viva

CICLE DE DOCUMENTALS ARQUEOLÒGICS DE L'ICAC. XVII Edició

ICAC (Institut Català d'Arqueologia Clàssica)

EL CICLO PRODUCTIVO DEL MARMOR

Audiovisual

Producció i realització: CEMAV

Direcció: Virginia García-Entero, professora d'Arqueologia (UNED)

Departament de Prehistòria i Arqueologia UNED

novetat

El cicle productiu del marmor és una sèrie de tres documentals en els quals s'analitzen les activitats que permeten reconstruir el cicle productiu de les roques ornamentals.

ARQUEOMANÍA: LOS FENICIOS

Audiovisual

Oficina del festival - Institut Català d'Arqueologia Clàssica ICAC –

Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB) en itinerància

novetat

Els fenicis protagonitzen aquest episodi d'Arqueomanía, el programa de televisió presentat per Manuel Pimentel i guardonat amb diversos premis.

COMO UN RAYO EN EL AGUA. Los bronces de San Casciano dei Bagni

Audiovisual

Oficina del festival - Institut Català d'Arqueologia Clàssica ICAC

Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB) en itinerància

novetat

La piscina sagrada del santuari de Bagno Grande, a San Casciano dei Bagni, ens ha proporcionat més de 200 objectes de bronze i més de 5.000 monedes.

TIRO. El cementerio fenicio de Al Bas

Audiovisual

Oficina del festival - Institut Català d'Arqueologia Clàssica ICAC

Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB) en itinerància

novetat

La tecnologia de reconstrucció en 3D es posa una vegada més al servei de l'arqueologia, aquesta vegada per recrear la necròpoli fenícia d'Al Bas a Tir (Líban).

EL PECIO BOU FERRER DE LA VILA-JOIOSA, un yacimiento extraordinario

Audiovisual

Oficina del festival - Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC)

Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB) en itinerància

novetat

El derelicte *Bou Ferrer* és un gran vaixell de comerç romà que es va enfonsar davant de la costa d'Alacant. Transportava àmfores de salses de peix i lingots de plom.

EL COSMOS D'ANTIQUYTHERA (Anticitera)

Audiovisual

Oficina del festival - Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC)

Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB) en itinerància

novetat

L'equip de recerca d'Anticitera del University College London (UCL) s'esforça per crear un model de la part frontal de l'emblemàtic Mecanisme d'Anticitera.

ARQUEOMANÍA: BAJO EL MEDITERRÁNEO

Audiovisual

Oficina del festival - Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC)

Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB) en itinerància

novetat

La mar és el jaciment arqueològic més gran que tenim al nostre abast. Ho comprovarem gràcies a expedicions submarines a Xàbia i Mallorca.

ARQUEOMANÍA: LA MARMOTTA

Audiovisual

Oficina del festival - Institut Català d'Arqueologia Clàssica ICAC

Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB) en itinerància

novetat

Les profunditats del llac de Bracciano amagaven un secret sota nou metres d'aigua i tres de fang estèril: el poblat neolític de La Marmotta.

BAIA, LA CIUTAT SUBMERGIDA

Audiovisual

Oficina del festival - Institut Català d'Arqueologia Clàssica ICAC

Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB) en itinerància

novetat

Baia, a uns quinze quilòmetres de Nàpols i dins de la zona volcànica dels Camps Flegreus, és el jaciment arqueològic subaquàtic més gran del món.

ARQUEOMANÍA: GADIR

Audiovisual

Oficina del festival - Institut Català d'Arqueologia Clàssica ICAC

Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB) en itinerància

novetat

Des de l'antiguitat, la ciutat de *Gadir*, pròxima a les Columnes d'Hèrcules, va ser objecte dels grans cronistes i afany dels viatgers. Era la gran urbs dels confins.

CAVE GARUM. Producció, consum i usos del gàrum en la gastronomia romana

Xerrada amb degustació

Manuel León Béjar. Grup de Recerca Enginyeria i Tecnologia d'Aliments de la Universitat de Cadis - CEO Arqueogastronomia

novetat

Activitat dirigida a públic de tota classe en la qual descobrirem, a través d'un tast sensorial de diferents tipus de gàrum, el seu procés de producció i l'ús que se'n feia en la gastronomia romana.

IN VINO VERITAS. Vitivinicultura i tècniques de producció de vi en època romana

Xerrada amb degustació

Manuel León Béjar. Grup de Recerca Enginyeria i Tecnologia d'Aliments de la Universitat de Cadis - CEO Arqueogastronomia

novetat

Activitat dirigida a majors de divuit anys en la qual descobrirem com s'elaborava el vi en època romana a través d'un tast sensorial.

PANIS, VINUM, OLEUM? Una visió sobre la tríada mediterrània en el món antic

Xerrada degustació

KUAN UM! Patrimoni interessant i divertit

Juana María Huélamo, arqueòloga

Josep Maria Solias, doctor en Història Antiga

novetat

La tríada mediterrània, pa, vi i oli, va ser un dels fonaments de l'alimentació del món romà. Va ser realment la base de la «dieta mediterrània» tal com l'entendem avui?

CONVIVIUM 2024. Els orígens de la cuina de l'antiga Mediterrània

Activitat gastronòmica

Tàrraco a Taula

novetat

Cinc restaurants, una pastisseria, un forn i cinc cellers tarragonins ofereixen un menú degustació per explorar els orígens de la cuina de l'antiga Mediterrània.

FAST FOOD A LA ROMANA. Un tastet de recreació romana

Taller degustació

DOMUS APICIUS

Què hauríem pogut trobar en un local de menjar ràpid a l'antiga Roma o en qualsevol de les seves ciutats? En aquesta activitat podrem gaudir d'un petit viatge d'història gastronòmica.

CAL·LIGRAFIES HEBRAICA I ÀRAB ANTIGUES

Escripures del Mediterrani en l'antiguitat

Taller

Ricardo Vicente Placed, cal·lígraf

novetat

Pobles i llengües es van donar cita a la conca mediterrània i van evidenciar punts en comú, com l'escriptura. En aquesta sessió es presentaran dos sistemes d'escriptura semítica: l'hebrea i l'àrab.

CAL·LIGRAFIES GREGA I LLATINA ARCAIQUES

Escripures del Mediterrani en l'antiguitat

Taller

Ricardo Vicente Placed, cal·lígraf

novetat

En les últimes edicions del festival hem practicat el sistema gràfic egipci. En aquesta ocasió presentarem altres escriptures, com la grega i la llatina arcaiques.

EL TEIXIT FORMIDABLE. L'espart en l'antiguitat

Xerrada taller

José Fajardo, llicenciat en Biologia (UB) i doctor en Ciència i Enginyeria Agràries (Universitat de Castell-la Manxa)

Carles Alcoy, filòleg i narrador

novetat

La paraula *espart* és d'origen grec, però a Grècia no n'hi ha. Aquesta herba humil va modificar usos, indústria i cultura agrària al Mediterrani.

LA FLOTA ROMANA

Taller infantil

SEXTO MARIO, Patrimonio y Educación

novetat

Els assistents al taller fabricaran i decoraran les seves pròpies naus, incloent-hi unitats militars i mercants, mentre n'expliquem el funcionament i les característiques principals.

LES RUTES COMERCIALS DEL MEDITERRANI

Taller infantil

SEXTO MARIO, Patrimonio y Educación

novetat

Un taller en dues versions, Marmora per a adults i General per a famílies, en el qual repassarem les rutes comercials i els productes propis de cada zona del Mediterrani.

L'AVENTURA D'ULISSES

Contacontes

Meritxell Blay, autora de l'adaptació de l'*Odissea* d'Homer

Il·lustracions de Genie Espinosa

Vols conèixer les aventures d'Ulisses? Els monstres, les criatures i els déus que va trobar en el seu viatge pel Mediterrani? Descobreix l'*Odissea* com no te l'han explicada mai.

VOLS FER UN MOSAIC ROMÀ?

Un taller d'iniciació a la pràctica musivària

Taller familiar

Ricardo Cagigal - Jano Recreaciones Históricas

El mosaic va ser una herència grega. Els romans el van elevar a la categoria d'art gràcies als musivaris, especialistes que col·locaven tessel·les com si pintessin amb les pedres.

LA FONA BALEAR. Aprèn a fer la teva pròpia fona

Taller

Lluís Livermore

Federació de Tir amb Fona - Unió Excursionista de Menorca

Un dels millors tiradors del món mostrarà diverses tipologies de fona i de projectils i ensenyarà a entrenar una fona i a llançar amb la tècnica dels menorquins (amb pilotes de tennis).

LAPIS SPECULARIS: LAPICIDA PER UN DIA. El treball romà del cristall de guix especular

Taller

Associació Lapis Specularis

María José Bernárdez Gómez, arqueòloga

Juan Carlos Guisado di Monti, arqueòleg

Guillermo Muñoz Romero, artesà

Aquest taller mostra, mitjançant la pràctica de la recreació històrica i l'arqueologia experimental, el treball amb un mineral que era emprat en època romana com a envidrament.

LLÀNTIES ROMANES. Modelatge d'una llàntia en ceràmica

Taller

Taller SIGILLVM

Fabricarem una llàntia romana amb terracota. Durant milers d'anys, aquests llums d'oli van formar part de la vida quotidiana, festiva o ritual de les cultures mediterrànies.

ELS JOCS ROMANS A TÀRRACO. Descobreix a què jugaven els més petits a la nostra ciutat

Taller infantil

A Priori Cultural

El joc forma part de la nostra vida. Descobriu amb nosaltres quins eren els entreteniments preferits dels petits tarragonins fa més de dos mil anys.

ARQUEÒLEGS PER UN DIA

Aprendre jugant l'essència de l'arqueologia com a ciència

Taller infantil

Itinere Turisme i Cultura

Una visita taller en què els infants aprendran, es divertiran i se sentiran com a autèntics arqueòlegs desenterrant i desxifrant el passat.

VOLS FER DE LEGIONARI BAIXIMPERIAL?

Taller infantil

SEPTIMANI SENIORES

Mira, aquests legionaris són molt diferents dels altimperials. En aquest taller veuràs i experimentaràs el perquè d'aquestes diferències.

ROMA ALS MUSEUS DEL MÓN

XIX Fira de Museus i jaciments d'època romana i empreses de divulgació del Patrimoni

Fira

Oficina festival Tarraco Viva

Museus, centres d'interpretació, parcs arqueològics i publicacions d'història participen en la fira «Roma als museus del món» per tal de donar a conèixer al visitant de Tarraco Viva l'immens llegat de la civilització de l'antiga Roma. Es tracta d'un espai per informar-se dels indrets amb llegat romà, cercar contactes i informació i planificar activitats i viatges culturals, i també poder intercanviar informació sobre el treball i les realitats de museus i institucions, amb les seves aportacions a l'àmbit de la divulgació històrica.

També hi trobareu empreses de guies, d'arqueologia, agències de viatges especialitzades en història, grups de recreació històrica, associacions en defensa del patrimoni i altres entitats. Tots plegats ofereixen informació sobre els productes relacionats amb el món clàssic que gestionen.

ARTIFEX. Artesans de rèpliques arqueològiques

Fira

Oficina festival Tarraco Viva

Un espai dedicat a artesans que creen rèpliques arqueològiques d'originals trobats en excavacions i que ofereixen demostracions pràctiques de fabricació de materials.

TABERNA LIBRARIA. Llibreria

Fira

Oficina festival

Llibreria ABACUS COOP - Llibreria ADSERÀ - Llibreria LA CAPONA - Llibreria EL SOTERRANI -Llibreria LA QUIMERA

Llibreters de Tarragona ofereixen els seus fons bibliogràfics per poder gaudir de la història antiga també a casa: llibres per a adults, per a infants i per a joves.

SI VIS PACEM, PARA LUDUM. Jocs d'estratègia i simulació sobre l'antiguitat

Jocs de taula

Associació TGN JUGA

Els jocs de taula també poden ensenyar història. Els membres de l'associació acompanyaran els participants i els introduiran en els diferents jocs i en el seu context històric.

RUÏNES PERDUDES DE TÀRRACO. Enigma nocturn

Enigma

AURIGA SERVEIS CULTURALS – Tarragona Jove

Col·labora: Museu d'Història de Tarragona

novetat

Segle XVI. El pintor flamenc Anton van den Wyngaerde es passeja per les antigues ruïnes de Tàrraco per complir l'encàrrec de fer un inventari de les principals ciutats del regne.

UN CAS DE COMÈDIA. Enigma nocturn

Enigma

AURIGA SERVEIS CULTURALS – Tarragona Jove

Col·labora: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

novetat

La història del teatre de Tàrraco ha tingut moltes llums i ombres al llarg del temps. En aquest enigma nocturn investigarem què s'amaga rere els murs de la comèdia.

TARRACO VIVA®

ESCOLAR

UN DIA A TÀRRACO. L'institut viu Tarraco Viva

Activitat escolar

APLEC (Associació de Professors de Llengües Clàssiques de Catalunya)

Auriga Serveis Culturals

CFGS Animació Sociocultural i Turística

Festival Tarraco Viva

Tercera edició de la jornada educativa per gaudir del món clàssic i conèixer l'essència del festival, pensada per a l'alumnat de clàssiques de segon cycle d'ESO i batxillerat.

LUDI CONSTANTINENSES. Quarta trobada d'alumnes de Llatí de 4t d'ESO

Activitat escolar

Equip de l'ICE de Clàssiques de la URV

Trobada lúdica d'alumnes de l'assignatura de Llatí de 4t d'ESO al Conjunt Monumental de Centelles. Aquest esdeveniment consisteix en un circuit de jocs romans diversos.

JUGAR COM ELS NENS DE TÀRRACO. XXII Jornada d'Aprenentatge Actiu

Activitat escolar

Camp d'Aprenentatge de Tarragona (CdA)

Jornada per a l'alumnat de 5è d'educació primària de les escoles de la comarca, en què s'ofereixen espais d'activitats, jocs i joguines d'època romana. Cal inscripció prèvia al CdA.

PUERORUM LUDI. IV Jornada d'Aprenentatge Actiu Virtual

Activitat escolar on line

Camp d'Aprenentatge de Tarragona

Immersió en el món dels infants romans i la cultura d'aquesta època en un escenari virtual. Activitat per a l'alumnat de 6è de les escoles del Tarragonès.

MUSEU D'HISTÒRIA DE TARRAGONA

QUAN ELS OBJECTES PARLEN. Posem veu a la peça del mes del Museu d'Història de Tarragona

Presentació i exposició

Cristòfor Salom, director del MHT, i Àngels Fernández, tècnica del MHT

Museu d'Història de Tarragona

Presentació i exposició de la peça del mes. L'escultura amb el retrat d'un home d'època romana té relats per explicar-nos. Posem-li veu!

MUSEU D'ART MODERN DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

HOMES NUS, DONES VESTIDES. *Kouroi* i *korai*, primeres escultures gregues

Conferència

Carmen Sánchez Fernández, catedràtica d'Història de l'Art (UAM)

Col·labora: Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona

novetat

En l'origen de l'escultura es representen bells homes nus, alts com herois i esplèndids com déus. Les dones, menudes, porten bells vestits brodats.

QUÈ VA PASSAR AMB L'ART ROMÀ? Com va sobreviure la cultura romana en l'art posterior

Conferència

Miguel Ángel Cajigal (El Barroquista), historiador de l'art

Col·labora: Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona

novetat

La influència de la cultura romana es va filtrar durant segles a l'art de les diferents èpoques i cultures, amb una influència directa o indirecta que arriba fins a l'actualitat.

KOUROS I KORÉS CONTEMPORÀNIES. La influència de l'art grec en les escultures del MAMT

Xerrada

Auriga Serveis Culturals

Organitza: Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona

novetat

Una visita al Museu d'Art Modern de Tarragona ens permetrà contraposar les estàtues tipus *kouros* i *korés* a les escultures de Julio Antonio i Salvador Martorell.

MUSEU NACIONAL ARQUEOLÒGIC DE TARRAGONA

NOSTRUM MARE. Jugant a ser comerciants romans

Joc de taula

Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

novetat

Joc de taula on ens convertirem en comerciants romans i solcarem les aigües del *Nostrum Mare* amb l'objectiu d'abastir els ports amb els productes més sol·licitats.

DEL FÒRUM AL TEATRE. Una passejada per la vida de Tàrraco

Itinerari

Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

Museu d'Història de Tarragona

Recorregut guiat des del fòrum de la colònia fins al teatre romà. Dos importants monuments que expliquen com era la vida a l'antiga Tàrraco.

LA VIL·LA DELS MUNTS. La vida de les elits de Tàrraco

Itinerari

MNAT

Com era la vida de les elits de Tàrraco? La vil·la romana dels Munts, amb els seus conjunts termals, va ser la residència privada d'un dels duumvirs de Tàrraco.

EX PRAEDIS AD VENATORES. De perseguits a caçadors

Recreació històrica

SEPTIMANI SENIORES

Col·labora: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

Activitat inspirada en la representació de la cacera (*venatio*) que es conserva a la cúpula de la sala circular de Centcelles.

MUSEU DEL PORT DE TARRAGONA

CAP AL JARDÍ DE LES HESPÈRIDES I MÉS ENLLÀ

Viatges mítics del Mediterrani a l'Atlàntic en l'antiguitat

Conferència

Joaquín Ruiz de Arbulo, catedràtic d'Arqueologia (URV)

Organitza: Museu del Port de Tarragona

novetat

Després d'Hèracles, el primer a travessar l'estret de Gibraltar a la recerca dels bous de Gerión, aventurers fenicis i grecs van descobrir el regne de Tartessos i les illes Cassitèrides.

TIBERIUS. Un comerciant pel Mare Nostrum

Visita teatralitzada

MNAT/MPT

El comerciant de Tàrraco *Tiberius Claudius Amiantus* ens explicarà com era el comerç del vi i quines característiques i quins perills tenia la navegació pel *Mare Nostrum*.

BIBLIOTECA PÚBLICA DE TARRAGONA – LA CASA DELS CLÀSSICS

LLEGIM EN LÍNIA L'ENEIDA.

Club de lectura Llegim Clàssics amb l'Eneida de Virgili

Club de lectura

Organitzen: Biblioteca Pública de Tarragona, la Casa dels Clàssics i Festival Tarraco Viva

Col·laboren: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona i Biblioteques de Barcelona

novetat

Cinquena edició d'aquest reeixit grup de lectura en línia, en què descobrirem l'èpica clàssica llegint plegats *l'Eneida*, una de les obres més importants de la literatura llatina.

AUGUST I LA SEVA ÈPOCA. Una edat d'or cantada pels poetes

Conferència

Joaquín Ruiz de Arbulo, catedràtic d'Arqueologia (URV)

Col·labora: Biblioteca Pública de Tarragona, la Casa dels Clàssics i Festival Tarraco Viva

novetat

Els anys del mandat d'August com a primer emperador van significar un canvi fonamental en l'organització de l'Estat romà. Va ser la nova edat d'or cantada pels poetes.

BIBLIOTECA MUNICIPAL PEPITA FERRER DE TORREFORTA

EL RAPTE DE LES ESTRELLES. Enigma en família

Enigma

Auriga Serveis Culturals

Organitza: Biblioteca Municipal Pepita Ferrer

novetat

Què amaguen les llums de la nit? Viatgeu al centre de les constel·lacions per resoldre el misteri de les estrelles desaparegudes i retornar-les al seu punt d'origen.

MATINS EN FAMÍLIA A TARRACO VIVA. Un viatge a la Tarragona de fa dos mil anys

Activitats familiars

Auriga Serveis Culturals

Pla Educatiu d'Entorn de Tarragona

Biblioteca Pepita Ferrer

Xarxa de Centres Cívics

Oficina del festival

Mitjançant un procés de mediació i acompanyament es facilita a les famílies l'accés i el coneixement del festival. Aquesta activitat forma part del programa educatiu i social de Tarraco Viva.

AMICS DE LA CATEDRAL

LES PECES ROMANES DEL MUSEU DIOCESÀ

Conferència, debat i visita

Isabel Rodà de Llanza, arqueòloga

Organitza: Amics de la Catedral

Col·labora: Museu Bíblic Tarraconense

novetat

La conferència se centrarà en les peces romanes procedents de la ciutat, especialment les exposades a l'espai Tarracròpolis.

CENTRE CULTURAL ANTIC AJUNTAMENT

AVENTURES A LA BONICA TÀRRACO. Un passeig de conte per la Tàrraco de fa 1.700 anys

Contacontes

Imma Pujol, narradora

Organitza: Casa de les Lletres i Centre Cultural Antic Ajuntament

novetat

Acompanyats de la Vita i de la seva nina d'ivori, viurem mil i una aventures a la Tàrraco de fa 1.700 anys. Contes a partir del llibre *La nena d'ivori*, de Montserrat Cebrián i Toni Solé.

CONTES MITOLÒGICS

Contacontes

Agustí Farré, narrador

Organitza: Casa de les Lletres i Centre Cultural Antic Ajuntament

novetat

Vols escoltar històries de l'antiguitat? Acompanya'ns amb la teva família a l'Antic Ajuntament. Ens estremirem i gaudirem d'allò que els déus proposaven i desfeien.

ALTAFULLA

LEGIONARIS. Vida quotidiana dels legionaris romans

Visita comentada

PROJECTE PHOENIX

Organitza: Ajuntament d'Altafulla

Podrem veure i tocar alguns objectes que formaven part de la vida diària dels legionaris romans: vestuari i armament, tendes de campanya i alguns altres estris.

CASTRA LEGIONIS. La vida a les legions romanes

Recreació històrica

PROJECTE PHOENIX

Organitza: Ajuntament d'Altafulla

Lluny de les habituals escenes bèl·liques, aquesta activitat mostra el dia a dia dels legionaris romans en un campament, el seu treball diari i també els seus sentiments i aspiracions.

CAMBRILS

EL RETORN DE DIONÍS. Més enllà dels clixés d'un dels grans cultes de l'antiguitat

Conferència

Rafael López-Monné, fotògraf i llicenciat en Geografia i Història

Organitza: Museu d'Història de Cambrils

novetat

Un projecte de divulgació històrica a través de la fotografia i la recreació històrica que pretén acostar els significats del culte a Dionís als espectadors del segle XXI.

ROMANUS EQUITATUS. La cavalleria i el cavall a Roma

Recreació històrica

Ala Augusta

Organitza: Museu d'Història de Cambrils

Col·labora: Quadres Julivert

Activitat a l'aire lliure dins del recinte de la vil·la romana de la Llosa, on es mostraran, en directe i amb comentaris, les característiques de la cavalleria romana.

CONSTANTÍ

EX PRAEDIS AD VENATORES. De perseguits a caçadors

Recreació històrica

SEPTIMANI SENIORES

Col·labora: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

Activitat inspirada en la representació de la cacera (*venatio*) que es conserva a la cúpula de la sala circular de Centcelles.

LUDI CONSTANTINENSES. Quarta trobada d'alumnes de Llatí de 4t d'ESO

Activitat escolar

Equip de l'ICE de Clàssiques de la URV

Trobada lúdica d'alumnes de l'assignatura de Llatí de 4t d'ESO al Conjunt Monumental de Centcelles. Aquest esdeveniment consisteix en un circuit de jocs romans diversos.

ELS PALLARESOS

AQUA AUGUSTA. Els aqüeductes romans als Pallaresos

Conferència

Jordi López Vilar, arqueòleg (ICAC)

Organitza: Ajuntament dels Pallaresos

novetat

Conferència sobre els dos aqüeductes romans que, dirigint-se cap a Tàrraco, travessen el terme municipal dels Pallaresos.

FRONTINUS, CURATOR AQUARUM. El gestor de les aigües de Roma visita Tàrraco

Monòleg

Jaume Martell, ITINERE

Col·labora: EMATSA

Frontinus, curator aquarum de Roma, ens explica com gestionaven els romans el proveïment d'aigua a les ciutats i les grans obres d'enginyeria que van construir per a dur-ho a terme.

ACUEDUCTOS

Audiovisual

Oficina del festival - Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) - Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa (FICAB) en itinerància

Organitza: Ajuntament dels Pallaresos

Aquest documental posa l'espectador en la pell de l'enginyer encarregat de la construcció d'un dels impressionants aqüeductes romans.

REUS

HERNÁNDEZ SANAHUJA. Un pioner en la re-descoberta de Tàrraco

Monòleg històric

Paco Tovar - Tarragona 1800

novetat

Bonaventura Hernández Sanahuja arriba a la Societat Arqueològica, després d'una reunió a la Junta d'Obres del Port, per intentar salvar de la destrucció el turó de la Torre del Port.

ROMANE, EVĀDE EX CUBICULŌ

Joc d'escapada compacte amb participació familiar

Joc de descoberta

ANS Educació

Organitza: Museu d'Arqueologia Salvador Vilaseca

novetat

El Cèsar ens recluta per recopilar informació i superar proves d'enginy. Caldrà treballar en equip per afrontar els reptes. Per a famílies amb nens de 10 a 16 anys.

SALOU

EL JACIMENT PROTOHISTÒRIC DE LA CELLA

Visita comentada amb tast de cervesa

IBER. Arqueologia, Patrimoni i Turisme SL

Organitza: Ajuntament de Salou

novetat

Visita guiada dirigida per una persona de l'equip de guies i arqueòlegs de l'empresa Iber durant la qual s'oferirà una explicació històrica de cada un dels jaciments i un tast de cervesa.

EL MITE D'ANDRÒMEDA

Joc de descoberta

IBER. Arqueologia, Patrimoni i Turisme SL

Organitza: Ajuntament de Salou

novetat

A través del mite d'Andròmeda, coneixerem alguns episodis de la mitologia clàssica, un compendi de relats que servien per explicar l'origen del món.

LA VIL·LA ROMANA DE BARENYS

Visita comentada amb tast de vi

IBER. Arqueologia, Patrimoni i Turisme SL

Organitza: Ajuntament de Salou

novetat

Visita guiada amb una explicació històrica de cada un dels jaciments i tast de vi per complementar l'explicació amb una experiència sensorial.

SERVI ET INFAMES. La *gladiatura* de la redempció

Recreació històrica

ARS DIMICANDI

novetat

El ciutadà caigut en la infàmia perdia la seva *dignitas*. Autoritzat a sagnar, podia convertir-se en gladiador: el risc de morir a les mans del poble en la recerca de l'abolició de la condemna.

MEL MELKART, el vostre amic perfumista

Monòleg històric

Carles Alcoy, filòleg i narrador

novetat

Tots morirem, amics. Fins i tot Aquil·les, invulnerable i jove, va morir. I així va ser i serà. Així comença la venda Mel Melkart, un fenici vell amb moltes Mediterrànies fetes.

VILA RODONA

PEIRATES. La pirateria a l'antiguitat mediterrània

Conferència

Joaquín Ruiz de Arbulo, catedràtic d'arqueologia (URV)

Organitza: Ajuntament de Vila rodona

novetat

Al llarg de la història, la pirateria ha estat l'últim recurs per a la pobresa de les poblacions costaneres instal·lades en llocs estratègics davant del pas dels vaixells de comerç.

GLADIADORS. Missatgers de l'inframón

Recreació històrica

ARS DIMICANDI

Organitza: Ajuntament de Vila rodona

novetat

La sang evocava les ànimes dels morts i els guerrers s'oferien en duels per sagnar perquè les ànimes poguessin acompanyar el difunt a l'inframón. Així va néixer la *gladiatura*.

TESSELLATUM. Tessel·les i mosaics a les escoles

Activitat escolar

Auriga Serveis Culturals

Organitza: Ajuntament de Vila rodona

Ens endinsarem amb els alumnes de l'Escola Bernardí Toldrà de Vila-rodona en el món romà a partir dels mosaics conservats a Tàrraco i farem el nostre propi mosaic amb tessel·les.

EL MEDITERRANI A L'ANTIGUITAT. El teatre com a llegat cultural

Acte de cloenda

Aula de Teatre URV / Zona Zàlata // Ludi Scaenici / La Im.perfecta

Introducció: **Joan Pascual i Jesús Carruesco**

novetat

Per acomiadar la xxvi edició del festival, us proposem una mirada a un dels llegats culturals més interessants del Mediterrani antic. Enguany, l'Aula de Teatre de la URV i Zona Zàlata, en col·laboració amb la companyia de dansa La Im.perfecta i el grup de recreació musical romana Ludi Scaenici, han produït l'espectacle *Catarsi. Dionís en els orígens del teatre grec*.

Aprofitant aquest treball de recerca històrica, arqueològica i artística, podrem conèixer molt millor un dels més importants llegats culturals que han arribat fins als nostres dies: el teatre en la tradició cultural occidental. En aquest acte de cloenda també farem un repàs del que ha estat la present edició, amb algunes reflexions finals sobre el seu tema central: el Mediterrani a l'antiguitat.

Teatre grec d' Epidaure
Rafael López-Monné

EL FESTIVAL ON LINE

ACTIVITATS en STREAMING

LLEGIM EN LÍNIA L'ENEIDA

Club de lectura Llegim Clàssics amb l'*Eneida* de Virgili

Club de lectura

Organitzen: Biblioteca Pública de Tarragona, la Casa dels Clàssics i Festival Tarraco Viva

Col·laboren: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona i Biblioteques de Barcelona

novetat

Cinquena edició d'aquest reeixit grup de lectura en línia, en què descobrirem l'èpica clàssica llegint plegats l'*Eneida*, una de les obres més importants de la literatura llatina.

ROMA DESEMBARCA A LA PENÍNSULA IBÈRICA

De les negociacions per Sagunt als Escipions

Pòdcast en directe

Néstor F. Marquès i Iban Martín

novetat

Una gravació de *Roma Aeterna* en directe en la qual Néstor F. Marquès i Iban Martín parlaran de l'aventura romana a Ibèria.

PUERORUM LUDI. IV Jornada d'Aprenentatge Actiu Virtual

Activitat escolar on line

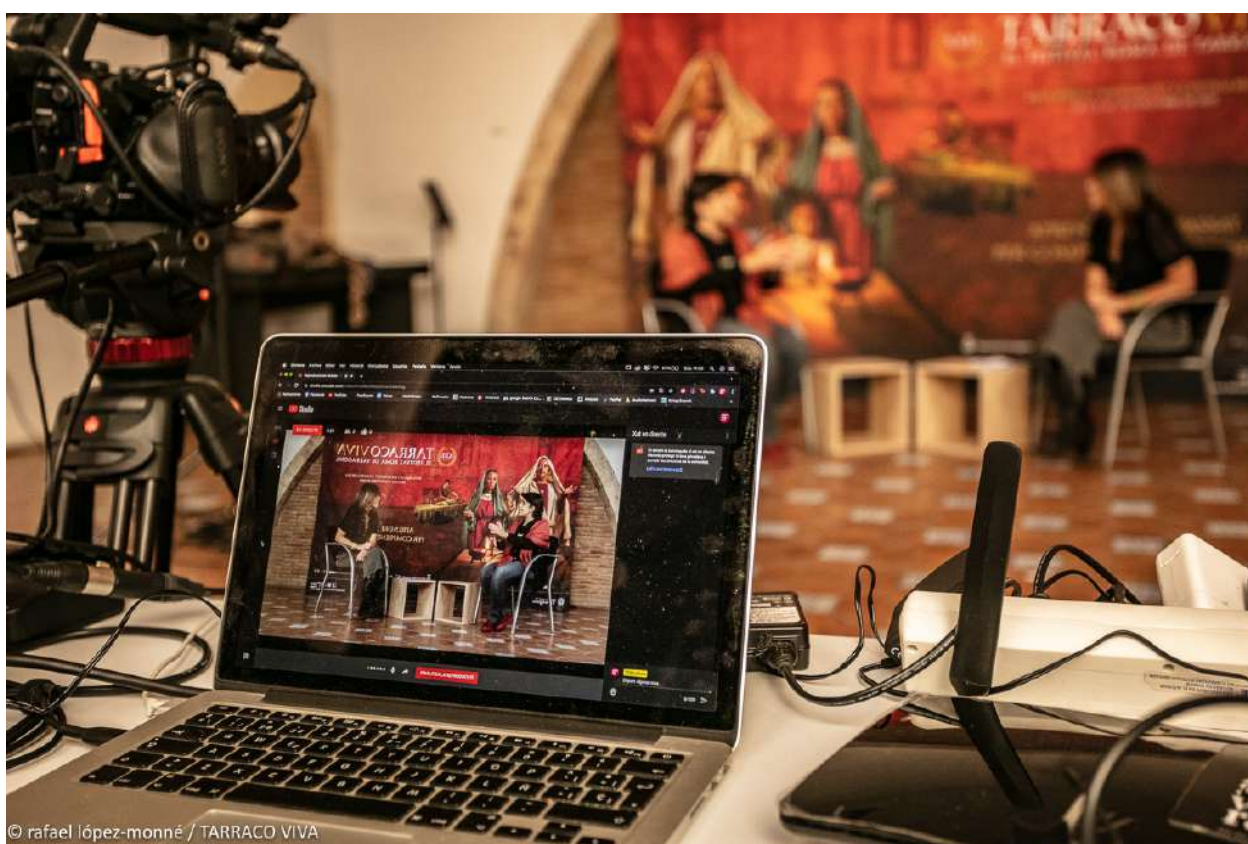
Camp d'Aprenentatge de Tarragona

Immersió en el món dels infants romans i la cultura d'aquesta època en un escenari virtual. Activitat per a l'alumnat de 6è de les escoles del Tarragonès.

VIDEOS AL WEB DEL FESTIVAL

Alguns dels vídeos gravats, d'edicions anteriors i de la d'enguany, es podran visionar a la pàgina web del festival, www.tarracoviva.com

Durant el cap de setmana del divendres 17 al diumenge 19 de maig (al Port de Tarragona) i el cap de setmana del divendres 24, dissabte 25, i diumenge 26 de maig (als jardins del Camp de Mart) el festival instal·larà un espai per a entrevistes i converses, en directe, amb alguns dels participants i del públic del festival

© rafael lópez-monné / TARRACO VIVA

INFORMACIÓ PRÀCTICA

ACCÉS I ENTRADA ALS ACTES

- ▶ Entrada de **pagament**. Disponibles a partir del **dimarts 7 de maig**. Es poden adquirir **on line** al web www.tarracoviva.com o **personalment a la taquilles** :
 - a l'entrada dels Jardins del Camp de Mart
 - al Moll de Costa del Port, a estand davant del Tinglado 1Els horaris de venda de taquilla els trobareu indicats al web del festival i a la Guia

- ▶ Gratuïta amb **reserva/inscripció prèvia**: Per a fer-la tant al festival, museus o centres col·laboradors **veureu, indicat a l'activitat, una adreça web, una de correu electrònic o un telèfon**.

- ▶ **Lliure i gratuïta amb aforament limitat**. No cal fer cap reserva, però si l'espai és ple, no es podrà accedir per raons de seguretat.

L'**edat recomanada** en algunes activitats és la que suggereix el Festival, a títol orientatiu, **tenint en compte els continguts** de la mateixa. Les activitats sense indicació d'edat, estan recomanades a partir de 12 anys.

TINGUEU EN COMPTE QUE:

- És necessari conservar l'entrada durant l'activitat.
- La manca de puntualitat pot comportar la pèrdua de dret a l'accés a l'acte. El tancament de portes és farà a l'hora de l'inici de l'activitat
- Un cop validada l'entrada no serà possible tornar a entrar, si sortiu abans que s'acabi l'acte.
- L'organització del festival podrà decidir un canvi d'espai o la suspensió d'una activitat, ja sigui per raons tècniques, i/o meteorològiques, i es comunicarà a mitjançant el web del festival, xarxes socials i personal d'organització així com a l'accés de l'espai corresponent.
- Queda reservat el dret d'admissió.
- Seguiu sempre les indicacions que us doni el personal d'organització del festival.

Moltes gràcies per ajudar-nos a fer un festival millor !

La participació ciutadana

Grups de recreació històrica, divulgadors patrimoni, empreses de guiatge

A priori cultural
Ala Augusta
Argos Tarragona
Associació Cultural Sant Fructuós
Associació TGN Juga
Aula de teatre de la URV
Auriga serveis culturals
Domus Apicius
Genovesa, Narratives Teatral
Iber, Arqueologia, Patrimoni i Turisme
Itinere Turisme i Cultura
Kemet
Nemesis Arqueologia i difusió cultural
Projecte Phoenix
Septimani Seniores
Teclasmite Teatre
Tarraco a Taula
Tarraco Lvdvs
Thaleia

Museus i entitats de gestió del Patrimoni Històric que participen en el festival

Museu d'Història de Tarragona (MHT)
Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (MNAT)
Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona (MAMT)
Museu del Port de Tarragona
Museu Bíblic Tarraconense
Agència Catalana del Patrimoni Cultural (Generalitat de Catalunya)
Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC)
Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Catalunya
Aula d'Arqueologia de la URV
Seminari de Topografia Antiga (SETOPANT - URV)
Real Societat Arqueològica de Tarragona (RSAT)

Centres d'ensenyament i entitats educatives

Associació de professors de Llengües Clàssiques de Catalunya (APLEC)
Camp d'aprenentatge de TGN (Generalitat de Catalunya)
ICE Clàssiques de la URV
Institut de Ciències de l'Educació (URV)
Institut Francesc Vidal i Barraquer
Institut Municipal d'Educació de Tarragona (IMET)
Pla Educatiu d'Entorn
Tarragona Ciutat Educadora
Ciutat Amiga de la Infància

Entitats culturals i cíviques de Tarragona

Biblioteca Pública de Tarragona
Biblioteca Municipal Pepita Ferrer (Torreforta)
Xarxa de Centres Cívics de Tarragona
Tarragona Jove
Mercat Central
Llibreria Abacus Coop.
Llibreria Adserà
Llibreria El Soterrani
Llibreria La Capona
Llibreria La Quimera

I el Territori

Amb una clara vocació de col·laborar amb el territori, el festival ha anat eixamplant les seua implantació en localitats del nostre entorn que tenen restes romanes o antigues. Així actualment es venen programant activitats conjuntes en algunes poblacions:

Altafulla (Ajuntament d'Altafulla - MNAT)
Cambrils (Ajuntament de Cambrils - Museu d'Història de Cambrils)
Constantí (Ajuntament de Constantí - MNAT)
Els Pallaresos (Ajuntament dels Pallaresos)
Reus (Ajuntament de Reus - Museu d'Arqueologia Salvador Vilaseca)
Salou (Ajuntament de Salou)
Vila-rodona (Ajuntament Vila rodona - Consell Comarcal Alt Camp)

ORGANITZACIÓ, PATROCINIS I COL·LABORADORS

ORGANITZA

PATROCINADORS INSTITUCIONALS

Diputació Tarragona

Port Tarragona

PATROCINADOR ESPECIAL

CÀMPINGS
TARRAGONA
CIUTAT

PATROCINADORS

soriguè

COL·LABOREN

Setopant (URV-ICAC)	Patronat d'Esports de Tarragona
Associació Tàrraco a Taula	Empresa Municipal de Transports (EMT)
ICE Clàssiques URV	Consell Comarcal del Tarragonès
APLEC	Consell Comarcal de l'Alt Camp
INS E. Vidal i Barraquer	Consell Insular de Menorca
Museo de Olasso (Irún)	TAC 12
Pausanias Viajes Arqueológicos	Tarragona Ràdio
Desperta Ferro Ediciones	Xarxa de Biblioteques de Barcelona
Llibreters de Tarragona	

TARRACOVIVA®

EL FESTIVAL ROMÀ DE TARRAGONA

Organizació de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura

Conjunt arqueològic de Tàrraco inscrit en la Llista del Patrimoni Mundial el 2000

www.tarracoviva.com